

VEAIC MORU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

DE LA BUCUREȘTI LA POLUL SUD ȘI ÎNAPOI

(Citifi in pag. a 4-a)

DIN SUMAR :

- Creierul ordonă, mina artificială execută
- O bibliotecă într-un cristal ● În căutarea virusului X ● De ce s-a prăbușit dirijabilul „Hindenburg” ? ● Alergia la polen ● Un meteorit de 13 ani

21

ANUL XXVIII

(1419)

26 MAI 1972

In primele decenii ale secolului nostru, dirijabilele, adevărate „transatlantice” atmosferice, au fost marile speranțe ale transportului aerian. Dar după tragicul accident — din 1937 — al dirijabilului „Hindenburg”, acest mijloc de transport a fost abandonat. Acum, însă, in epoca avioanelor cu reacție și a

celor supersonice, pe planșetele de desen ale institutelor de proiectări au apărut din nou schițe de dirijabile. Sub aspectul exterior, ele se deosebesc prea puțin de predecesoarele lor dar — în consens cu cerințele moderne — sînt concepute ca nave aeriene propulsate de motoare atomice.

Documentar

De ce s-a prăbușit dirijabilul „Hindenburg”?

Dar punctul de plecare al acestor rînduri nu este reinvierea dirijabilelor, ci o carte recent apărută. Sau, exact disputa iscată în jurul acestei cărți, care reia povestea catastrofei dirijabilului „Hindenburg”. Tema nu este nouă. În cele trei decenii și jumătate care au trecut de atunci a apărut o vastă literatură în jurul evenimentului, devenit nu numai obiect de cercetare pentru specialiști, ci și sursă de inspirație pentru o adevărată armată de ziaristi care au scris mii de articole și nenumărate cărți despre cauzele și împrejurările în care s-a produs catastrofa. Ca să nu mai vorbim de martorii oculari și de supraviețuitorii care și-au povestit sau scris impresiile de neuitat lăsate de trista întimplare. Recent, această literatură s-a îmbogățit cu un nou volum. Sub titlul „Hindenburg”, ziaristul american Michael Mooney a descris din nou, cu lux de amănunte, ultimul drum al dirijabilului.

Cartea a fost primită cu mult interes datorită faptului că, după părerea autorului, tragica prăbușire a dirijabilului „Hindenburg” s-a datorat unui atentat politic. Mooney a cercetat arhiva, a căutat martori oculari și a vizitat supraviețuitorii ai catastrofei. „În momentul vizitei, am avut impresia că Mooney intenționează să scrie un roman despre ultimul zbor al dirijabilului „Hindenburg” — a declarat ziarista hamburgheză dr. Gertrud Stolze-Adelt care, împreună cu soțul ei, s-a aflat la bordul dirijabilului. Dar Mooney nu intenționa să găsească la Hamburg tema unui roman, ci socotea că în acest oraș se afla cheia declanșării catastrofei.

Înainte însă de a aborda disputa menționată, să trecem pe scurt în revistă istoria plină de speranțe, urmată de un deznodămînt atît de trist al dirijabilelor.

Urișele țigări de foi zburau

Dirijabilele au intrat în arena transporturilor aeriene pe urmele aerostatelor. Inventarea și perfecționarea, în a doua jumătate a secolului trecut, a motoarelor termice și electrice au făcut posibilă propulsarea baloanelor, care pînă atunci zburaseră în voia vîntului. În felul acesta au apărut baloanele — dirijabile înzestrate cu motoare, elice și cîrmă.

Dirijabilul de forma unei țigări de foi proiectat de Zeppelin datează din 1900. Prototipul a fost experimentat pe lacul Konstanz, iar după el a început construcția în serie — evident mică. În anii aceia, nici un avion nu reușise să se ridice la mare înălțime. Dar „zeppelinul” a zburat cu succes și a dat naștere unei adevărate manii a dirijabilelor. Fotografia lui putea fi văzută pretutindeni: imaginea-i era aplicată ca element decorativ pe clădirile publice și particulare, pe teatre și... pe ambalajele produselor alimentare; pînă și moda vestimentară căzuse „victimă” acestei manii.

Epoca de aur a dirijabilelor a coincis cu declanșarea primului război mondial. Dar războiul a curmat ascensiunea dirijabilelor de tip Zeppelin, care au rămas în urmă față de avioane. Bilanțul de la sfîrșitul războiului a revelat în mod pregnant această situație. Din cele 72 de dirijabile, în cea mai mare parte de tip Zeppelin, aruncate în lupte pe diversele fronturi ale conflagrației mondiale, numai opt au „supraviețuit” intacte.

Cu toate acestea, proiectanții nu și-au pierdut nădejdea. După război numărul dirijabilelor a început din nou să crească, iar performanțele le-au fost îmbunătățite. În anul 1919, dirijabilul englez R-34 a străbătut Oceanul Atlantic, zburînd din Scoția în S.U.A. și

înapoi. La cîțiva ani după aceea, dirijabilul „Dixmunde”, realizînd un zbor de 7200 km fără escală, a doborîrit recordul mondial al epocii. Dar cel mai celebru a fost dirijabilul „Graf Zeppelin”, cu însemnele LZ-127. El și-a înscris numele în istoria aviației cu două zboruri remarcabile: a fost primul vehicul aerian care a traversat Oceanul Atlantic cu pasageri la bord și a făcut înconjurul lumii.

Miracolul care nu s-a produs

„Graf Zeppelin” a decolat la 11 octombrie 1928 de pe aeroportul Friedrichshafen cu 20 de călători și un

echipaj de 28 persoane. Majoritatea călătorilor erau ziaristi. Cele trei posturi de radio-emisie de la bordul dirijabilului au fost utilizate pentru a transmite ziarelor și agențiilor de presă cele mai semnificative amănunte despre desfășurarea zborului. Călătoria n-a fost lipsită de emoții. Nu o dată călătorii au fost convinși că se vor îneca în apele Atlanticului. Cităm dintr-o corespondență a vremii: „La un moment dat, masa la care luasem micul dejun, s-a răsturnat brusc și tot ce era pe ea s-a făcut țandări. Călătorii au intrat în panică și s-au ridicat cu toții în picioare, convinși că catastrofa iminentă va fi fatală”. Dar după cîteva secunde, nava și-a continuat zborul, de parcă nu s-ar fi întimplat nimic... În sfîrșit, după o călătorie de patru zile și jumătate, dirijabilul a apărut deasupra New York-ului luni, 15 octombrie 1928.

Newyorkezii așteptaseră sosirea „miracolului” duminică. În ziua aceea „febra” noutății a atras aproape un sfert de milion de oameni. Într-o altă relație a vremii se spune: „La ora 10 dimineața, aproximativ 50 000 de oameni s-au adunat pe străzi și din minut în minut seoseau sute de turisme, iar ulterior autobuze mari, tixite pînă la refuz. Spre prînz, era imposibil să te apropii de aeroport cu mașina. Dacă cineva ținea totuși să ajungă la aeroport trebuia să închirieze un avion care decola de pe unul din aeroporturile din împrejurimi”. Un alt reporter a immortalizat astfel evenimentul zilei: „Orașul a fost aproape transfigurată. Circulația s-a oprit, oamenii au invadat străzile, autobuzele nu mai puteau înainta, tramvaiele erau blocate; în Central Park, în Battery Place, pe poduri, o mare de oameni, o afluență de nedescris a celor ieșiți din fabrici, magazine, birouri. Acoperișurile zgîrție-norilor erau arhipline. Toată lumea țipa, cînta, fluiera, vocifera. Sirenele fabricilor, trenurilor, vapoarelor răsuna strident. Și, firește, nici claxoanele mașinilor nu

s-au lăsat mai prejos, contribuind din plin la acest concert infernal. Ceea ce s-a desfășurat sub ochii noștri e de nedescris, de neconceput. New York-ul a fost cuprins de extaz.” Din păcate, bucuria a fost prematură. Din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile, „Graf Zeppelin” a întîrziat și a sosit la New York abia luni. Fiind zi de lucru, pe aeroportul din Lakehurst nu s-a mai adunat o asemenea mulțime,

Prima călătorie a fost urmată de altele. Dirijabilul a început să facă curse regulate și a confirmat că într-adevăr poate să asigure transportul aerian pe un itinerar lung și face față unui trafic intens. Ba mai mult, se părea că în scurt timp va putea concura și navele maritime.

Faima dobîndită de „Graf Zeppelin” LZ-127 a sporit și mai mult în urma unei alte călătorii de performanță care

În cîteva secunde faimosul „Hindenburg” s-a transformat într-un schelet fumegînd

a stîrnit un ecou profund — călătoria în jurul globului. În august 1929, pe ruta New York — Friedrichshafen — Tokio — Los Angeles — New York — Friedrichshafen, nava aeriană a parcurs în total 34 000 de kilometri. Au urmat alte itinerare, printre care cel peste Arctica, apoi legătura sistematică între Europa și continentul sud-american. În această perioadă „Graf Zeppelin” a rămas singur pe „pistă”. Întrucît, după numeroase esecuri și catastrofe, dirijabilele engleze și franceze abandonaseră „cursa”. El a zburat în continuare, netulburat de trecerea anilor și de milioanele de kilometri parcurși. Pînă în 1937 a traversat Oceanul Atlantic de 137 de ori. Cu un an mai înainte, în 1936, a apărut „moștenitorul” său, LZ-129, botezat „Hindenburg”. Noul dirijabil era mai mare și mai puternic decît legendarul său predecesor construit cu opt ani înainte. În primul rînd era cu 9 metri mai lung (245 m) și cu 11 metri mai lat, avea un volum dublu (200 000 m³ de gaze) și putea lua la bord un număr mult mai mare de călători: la început 55, iar ulterior, după unele perfecționări, 77.

Acum 35 de ani, la 6 mai 1937, „Hindenburg” se îndrepta spre turnul de

„ancorare” al aeroportului maritim Lakehurst de lîngă New York, de unde, conform orarului, urma să decoleze după numai 48 ore, pentru a se reîntoarce la Frankfurt. Dar abia se aprăpiase de uriașul turn de oțel (dirijabilele aterizau lîngă un turn înalt, pentru a fi ancorate), iar motoarele nici nu fuseseră încă oprite, cînd din corpul dirijabilului a țîșnit o puternică limbă de foc care a cuprins imediat cei 200 000 de m³ de hidrogen. După cum se știe, punctul cel mai vulnerabil al dirijabilelor de tip Zeppelin era inflamabilitatea lor. Evident și în Germania se știa că riscul putea fi evitat dacă dirijabilele erau umplute cu heliu în loc de hidrogen. Dar heliu era mult prea scump, iar pe vremea aceea era fabricat în cantități industriale numai în Statele Unite, care nu erau dispuse să-l vîndă Germaniei hitleriste, pentru ca nu cumva aceasta să folosească dirijabilele în scopuri militare. În numai cîteva minute, „Hindenburg” a fost mistuit de flăcări, transformîndu-se într-un morman de scum. Sub rămășițele fumegînde ale scheletului metalic au murit 34 de persoane.

Deși o comisie de experți venită la fața locului a început imediat să investigheze cauzele catastrofei, ea n-a putut ajunge la concluzii cit de cit convingătoare. Așa se și explică de ce catastrofa lui „Hindenburg” a rămas pînă astăzi un subiect mereu pasionant. Michael Mooney, autorul recentei cărți, pomeneste de o femeie pe care o numește Beatrice Friederich, tînuind cu grijă numele ei adevărat. El arată că pentru nimic în lume n-ar fi dispus să destăinuiească adevărata ei identitate, întrucît — spune tot el — „ar fi acuzată de participare la crimă”. După Mooney, Beatrice Friederich a fost prietena lui Erich Spehl, un tînăr de 26 ani care făcea parte din personalul de bord al dirijabilului „Hindenburg”. Amîndoi erau adversari politici ai naziștilor și Spehl a ascuns o bombă cu acțiune întîrziată la bordul dirijabilului, urmîrind ca prin acest act de sabotaj să declanșeze „o stare de spirit defavorabilă naziștilor”. După săvîrșirea acțiunii, Spehl urma să rămînă la New York, unde trebuia să sosească și logodnica sa. Bomba confecționată chiar de Spehl trebuia să explodeze după aterizare, cînd la bordul lui „Hindenburg” nu se mai afla nimeni. Dar, datorită condițiilor meteorologice nefavorabile, dirijabilul a întîrziat cu circa o jumătate de oră și așa s-a făcut că mașina infernală a explodat în momentul în care toată lumea, inclusiv Spehl, se mai afla la bord.

Aceasta este, în linii mari „teoria

(Continuare în pag. a11-a)

documenta.
documentar docum
entar documentar de
documentar document
mentar documentar docu
r documentar documentar
umentar documentar docu
ar documentar documentar
umentar documentar docu

actualitatea actualității
actualitatea actualității
actualitatea actualității
actualitatea actualității
actualitatea actualității
actualitatea actualității
actualitatea actualității

OASPEȚII NOȘTRI

România
mă impresionează
de fiecare dată

Galina Serebreakova, autoarea unor romane istorice de succes: „Tineretea lui Marx”, „Răpirea focului” și a unui număr mare de nuvele și schițe este o veche prietenă a țării noastre, prietenă

cu gândul, cu sufletul și cu fapta. Pe acest din urmă plan se înscrie activitatea ei de sprijinire a popularizării literaturii române în U.R.S.S. și, între altele, atât de interesanta prefață la romanul lui Zaharia Stancu „Pădurea nebună”.

Revenită a treia oară în țara noastră (primele două călătorii au fost în 1966 și 1968), Galina Serebreakova este plină de noi impresii.

Am să încep cu o impresie semnificativă la prima vedere. Am stat câteva zile la Mogoșoaia. Într-o seară, admirând biserica veche am văzut în virful clopotniței un păun, cu splendida-i coadă larg desfășurată. Pentru mine această asociere a căpătat o semnificație simbolică; frumosul de ieri, istoric, frumosul firii, frumosul de azi. Căci de câte ori revăd România, țară pe care o iubesc atât de mult, simt ca o trăsătură organică, esențială, structurală, alăturarea trecutului cu prezentul, alăturare în care trecutul hrănește prezentul prin tradițiile sale cele mai bune, iar prezentul apără și se îngrijește de trecut.

România mă impresionează de fiecare dată prin aspectele mereu noi sub care ni se relevă. Când am venit pentru prima oară în țara dv., am avut impresia că după câteva zile știu totul, că înțeleg totul. Cu cât o cunosc mai bine îmi dau însă seama că știu prea puțin despre România, că mai am mult până să înțeleg această țară. O asemenea impresie complexă produc totdeauna țările cu o cultură veche, în care trecutul căpătă o rezonanță nouă, orașele își păstrează specificul național, asimilând perfect noile căutări.

Ați vrea să dezvăluți cititorilor noștri ceva din planurile dv. de creație?

Am publicat anul acesta o carte de amintiri „Despre alții și despre

mine”. E un ciclu memorialistic, o suflă de nuvele, de portrete, născute din material memorialistic. Într-un fel am încercat să innoiesc tipul tradițional de memorii; dacă vreți am căutat să folosesc procedeele picturale, să creez portrete variate, unele din câteva trăsături, altele în acuarelă, în ulei.

Soarta mi-a dat prilejul să cunosc mulți oameni foarte interesanți, activiști politici, oameni de literă, de artă. Diapazonul este foarte larg. Cititorul găsește printre aceste amintiri-portrete pe cel al lui Romain Rolland și Maxim Gorki, Zaharia Stancu și Vera Dunina, Bernard Shaw și Babel, Tuhaevski și Gheorghii Dimitrov. Acest larg diapazon a asigurat cărții tălmăcirea în multe limbi și în multe țări.

Am predat la tipar un roman „cronică de familie și cronică socială” — intitulat „Din generație în generație”, în care relatez istoria a trei familii în ultimele decenii

Intenționez apoi să public curind un volum de schițe și eseuri, — genul scurt m-a atras mai de mult. Vreau să dau o proză densă, filozofică, o proză care să vorbească mai curind un limbaj intelectual decît afectiv.

În această privință, sugestiile foarte interesante mi-au dat romanele lui George Călinescu, care au însemnat o adevărată revelație pentru mine și proza lui Zaharia Stancu pe care o prețuiesc în cel mai înalt grad.

Interviu luat de
Tatiana Nicolescu

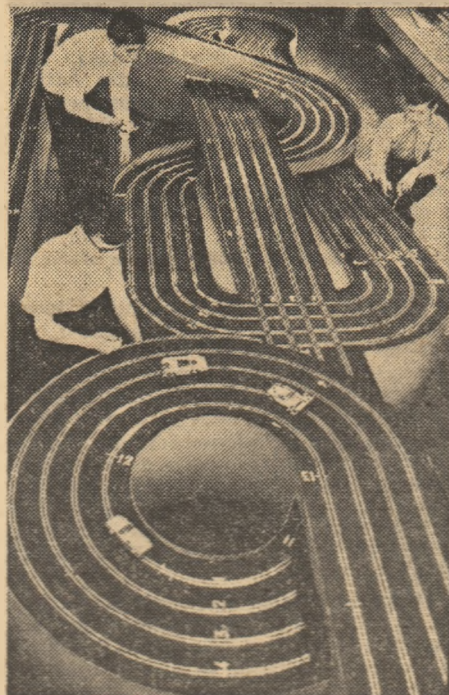
ANIVERSĂRI

A cincizecea
primăvară

Săptămîna trecută, s-au împlinit 50 de ani de la înființarea Organizației de pionieri „Lenin” din U.R.S.S. În aceste cincizeci de primăveri organizația comunistă a copiilor a învățat zeci de milioane de tineri sovietici să îndrăgească activitatea colectivă și creatoare, în rîndurile ei au început tinerii să participe la viața atât de diversă a patriei lor. Organizația grupează actualmente 23 milioane de pionieri, școlari între 9-14 ani și 15 milioane de „octombriști”, copii de 7-8 ani. În cele ce urmează prezentăm câteva cifre și fapte din viața și activitatea organizației pionierești sovietice.

● Primul detașament de pionieri sovietici a fost format la școala de ucenici tipografi din raionul Krasnopresnenski din Moscova, la 13 februarie 1922.

● La 19 mai, a doua conferință a Uniunii tineretului muncitoresc fărînesc a hotărît ca organizațiile de Comsomol să formeze și alte detașamente

„Ingineri” cu cravată roșie (Pionieri din regiunea Perm, creatori de automodele, antrenîndu-se pentru un concurs)
Foto: E. Kotleakov (APN)

mente de pionieri. Ziua aceasta este considerată ca ziua de naștere a Organizației pionierilor sovietici.

● La dispoziția pionierilor sovietici se află astăzi 3865 palate și case în care-și desfășoară activitatea, 606 centre ale tinerilor tehnicieni,

338 centre ale tinerilor naturaliști, 169 birouri de turism, 3 flotile pentru cei ce îndrăgesc apa și 3581 școli sportive.

● Tot pionierilor le sînt destinate 28 de ziare și 40 de reviste, precum și cărți într-un tiraj anual de aproximativ 250 milioane exemplare.

● Numai anul trecut aproape 9 milioane de pionieri și-au petrecut vacanța în 36 000 de tabere.

● În timpul Marelui război pentru apărarea patriei, numeroși pionieri sovietici s-au integrat detașamentelor de partizani ca agenți sanitari, de legătură sau cercetași!

● O contribuție nu mai puțin importantă a fost adusă de pionieri după război, în activitatea de reconstrucție a țării.

TRANSPORTURI

Trenul inaripat

Recent, anunță presa de specialitate, Inginerul sovietic Ghenadi Zelkin a definitivat proiectul unui tren al viitorului, un tren care va... zbura pe șine. De departe, acest tren care va fi alcătuit numai dintr-un vagon lung de 40 m va aduce cu o țigară de foi argintată, împodobită de-a lungul ei cu aripioare. În interior, trenul va fi împărțit în două etaje, divizate în saloane cu ferestre mari, fotolii rabatabile (fiecare cu microfon) și ecrane de cinema. Dar principalul avantaj al acestui tren va fi viteza: 600 km/h! În varianta turism, el va putea ambarca 180 de pasageri, cite 90 de fiecare etaj; la nevoie saloanele vor putea fi reamenajate în compartimente cu cușete.

După cum declară inventatorul, noul tip de tren va circula pe un monorai cu suprafață șlefuită; perna de aer va avea o grosime de numai cîteva... milimetri. Pentru crearea ei nu va fi necesară o viteză mare încît se va putea realiza o creștere bruscă a vitezei. Abia în acest stadiu va începe activitatea eficientă a aripilor. La viteze mari ele vor crea o forță ascensională aerodinamică, care va micșora greutatea trenului, ceea ce va avea drept rezultat crearea unui sistem izbutit din punct de vedere energetic și, în consecință, economic. (La viteze mici aripile nu vor acționa prea sensibil, dar și rezistența frontală va fi slabă). Acesta va fi și momentul în care forța esențială va fi utilizată în vederea creării lubrifiantului de aer. Pe măsură ce viteza va crește, și spori și rezistența frontală, dar aripile vor lucra cu o eficacitate mereu sporită. În momentul cînd trenul va atinge o viteză de 600 km/h, aripile vor crea o descărcare aerodinamică și, în loc de 40 tone, trenul nu va mai „cîntări” decît... 8, ceea ce va permite o considerabilă micșorare a puterii instalației de forță.

În ultimele decenii, decalajul dintre viteza mijloacelor de transport terestre și a celor aeriene a crescut, se știe, considerabil. Lacuna aceasta va fi înlăturată, poate, într-un viitor destul de apropiat de trenul inaripat capabil să circule cu viteze de 400—800 km. Acest tren va mai avea altminteri și alte avantaje. Se știe, că, în dezvoltarea ei, din considerente economice, aviația urmează calea realizării de aeronave tot mai mari. Dar aceste aparate reclamă, la rîndul lor, aeroporturi pe măsură, care nu pot fi construite decît mult în afara orașelor. Acesta este și motivul pentru care deplasarea din oraș la aeroport durează foarte mult încercînd timpul destinat călătoriei. Trenul inaripat va putea economisi însă mult timp intrînd direct în limitele orașului.

PROBLEME ȘI SOLUȚII

Protecția
împotriva ruginei

Pretutindeni unde există metal există și urme de coroziune. Dar în puține locuri este acest adevăr atât de vizibil ca la Soligorsk, în Bielorusia. Cele trei combinate de potasiu din regiunea Soligorsk împrăștie în atmosferă un praf fin de sare — provenit din prelucrarea silvinitului, un amestec de silvină și

sare gemă — care se depune pe stîlpil liniilor de curent, pe acoperșurile caselor, pe conducte, mașini etc. Din această cauză construcțiile metalice proiectate să aibă o durată de 15—20 ani sînt mincate de rugină în numai 3—4 ani.

De altfel, în general cele mai mari daune le provoacă coroziunea provenită din atmosferă. La substanțele corosive împrăștiate de întreprinderile și centralele electrice care utilizează combustibili solizi și păcură se adaugă altele, naturale, cum sînt particulele de sare dizolvate în apa mărilor și oceanelor pe care curenții de aer le poartă pe distanțe mari, ce ajung uneori pînă la 4000 de kilometri.

S-a calculat că o treime din totalul metalelor produse pe glob este atacată de coroziune. Fenomenul fiind cunoscut de foarte multă vreme, tot de atunci este și combătut. Dar nu totdeauna cu succes. Recent, la unul din combinațele amintite la început a fost experimentată o nouă metodă de protecție împotriva coroziunii care pare să fie mai eficientă decît cele de pînă acum. Un strat protector din materiale silicoorganice apără bine metalul împotriva ruginii de mai bine de patru ani. Materialul experimentat la Soligorsk a fost descoperit de un grup de cercetători de la Institutul unional de chimia silicaților. El a fost elaborat în mai multe variante, spre a putea fi aplicat în diverse ramuri economice.

O experiență similară a fost făcută, de altfel, și la Leningrad. Începînd din 1964 fațadele unor edificii construite din cărămidă silicocalcaroasă au fost zugrăvite cu o vopsea silicoorganică. Specialiștii leningrădeni socotesc că stratul protector va dura pînă în anul 1990. De cîteva ani o vopsea silicoorganică protejează împotriva coroziunii și podurile de peste Neva. Noile materiale au dat bune rezultate și în orașele Tașkent, Norilsk, Tula, Gacina.

Avansat și începător

CONSTRUCȚII

Orașul electric

Minusinsk este un oraș siberian, situat la poalele munților Saian. Pe vremea țarismului acolo își sfîrșeau zilele mulți deportați. Acum, la Minusinsk se fac mari lucrări de construcții. Pentru prima oară în industria electrotehnică ca și în industria construcatoare de mașini din U.R.S.S. pe același teritoriu vor fi grupate 12 uzine din aceeași ramură. Cînd vor lucra cu întreaga capacitate, ele vor avea un personal de 60—70 000 de oameni.

Noul bazin industrial va avea propriile sale centre de cercetări, birouri de studii, laboratoare și institute de învățămînt. De asemenea este prevăzută realizarea unui centru de calcul.

În apropierea uzinelor, pe malul unui lac, vor fi construite un Palat de cultură și terenuri de sport. Tot acolo se va ridica, de altfel, și viitoarea cetate universitară a Minusinskului.

Centrul industrial Minusinsk va fi împărțit în mai multe zone și blocuri. Uzinele principale vor fi concentrate în trei blocuri cuprinzînd între trei și cinci întreprinderi. Fiecare bloc va avea pavilioanele sale administrative, restaurantele și serviciile sale medicale, magazinele și locurile sale de parcare.

Atelierele vor fi concepute după ultimul cuvînt al tehnicii construcțiilor, fiind prevăzute cu maximum de comodități pentru muncitorii și funcționarii.

Pe planșetele arhitecților se prefigurează un oraș nou. Nu va trece mult timp și bătrîna așezare siberiană își va primi astfel noii locuitori scaldată într-o mare de lumină, cu cartiere moderne. Încît ea își va purta pe bună dreptate noul nume sub care va fi cunoscută: Elektrograd.

DE LA BUCUREȘTI LA POLUL SUD ȘI ÎNAPOI

Șase luni între cer, apă și ghețuri

Am străbătut în total 70 000 de kilometri, în 168 de zile, prin toate oceanele și continentele sudice. Pentru această mare călătorie m-am imbarcat succesiv pe 3 nave sovietice, nava de cercetări științifice „Profesor Vize”, spărgătorul de gheață „Navarin” și vasul de cursă lungă „Nadejda Krupskaja”.

În Antarctica, „continentul alb”, organismul meu a luat contact cu o presiune atmosferică cu 40%, mai mică decât aceea cu care sîntem obișnuiți și cu un procent de oxigen asemănător cu cel de pe piscurile Himalaii. Am încercat un simțămînt de mare bucurie la atingerea celei mai sudice latitudini la care s-a aflat vreodată un român; 78°28' latitudine sudică, la stația sovietică „Vostok” unge se află Polul Frigului de pe întreg globul (—88° 3' înregistrate în luna august 1962). În cursul navigației prin apele antarctice valuri înalte cît casa (15—20 m) se spărgeau de vasul nostru căutînd să împingă nava spre ucigătoare aisberguri.

„Frigiderul lumii” își dezvăluie însă mereu alte taine care așteaptă să fie cercetate și care justifică uriașele sacrificii umane și materiale care se fac pentru aceasta.

Marea călătorie începe

Eleganta navă de cercetări științifice „Profesor Vize” era ancorată la cheiul Nevei din insula Vasilevski. Ne aflam la început de noiembrie. În țară lăsasem o toamnă de aur, dar acolo în nord, la Leningrad, iarna și intrase în drepturile ei, spulberînd zăpada de pe chei și trimițîndu-ne în hubloul cabinei tînguirile vîntului și bătaia ritmică a valurilor Nevei. Era ziua de 9 noiembrie 1971, o dată memorabilă pentru mine care corespundea cu începutul celei mai mari expediții geografice de la Racoviță încoace.

Simțămînte ciudate de răspundere alternau cu emoție și bucurie, toate țesute într-o plasă de oboseală pricinuită de drumul cu peripeții de la București la Leningrad — via Moscova (în cursul căreia pierdusem ultimul avion de seară spre Leningrad și fusesem nevoit să-mi amin călătoria într-acolo pentru ziua următoare).

Toate au dispărut însă ca prin farmec atunci cînd, prin sunete prelungite, sirena vaporului a anunțat soțiile exploratorilor sovietici, venite să-i conducă, despărțirea de ei pentru 180 sau 360 de zile (numărul de zile fiind în funcție de sarcinile cercetătorilor pe continentul alb).

După o noapte dormită printre picături ne-am trezit departe în largul Mării Baltice zgîlțiiți de valuri mari care voiau să ne facă parcă un adevărat botez marinăresc.

Trei zile și trei nopți am fost astfel „botezați” de această mare cu aspect de lac dar cu forță de ocean.

Escala în bătrîna cetate Gdansk, de unde am imbarcat și cîțiva cercetători polonezi, a fost binevenită dăruindu-ne pentru cîteva ore trînicia uscatului și a mersului în poziție verticală.

Apoi zilele au prins să se scurgă încet, dar totuși se scurgeau. În această seară (14 noiembrie) am trecut pe lângă Copenhaga. Luminile multicolore ale lămpilor cu neon dar îndeosebi feeria aeroportului, pe care la fiecare trei minute aterizează sau decolează cîte un avion, ne-au ținut ore întregi pe puntea superioară a vasului. Pe partea cealaltă a strîmtorii, Göteborgul, deși oraș mare pare un oraș de provincie pe lângă fastul capitalei daneze. O noapte cețoasă ne-a furat plăcerea de a admira castelul nefericitului prinț Hamlet. Ghicindu-ne gîndurile, căpitanul Troițki ne-a liniștit asigurîndu-ne că pe drumul de întorcere negreșit vom trece ziua pe acolo.

Cine putea ști însă dacă peste 170 de zile, cînd aveam să trecem din nou pe acolo, va fi zi sau noapte?.

Programul științific a început din ziua de 15 noiembrie. Atunci am intrat în Marea Nordului, îndreptînd prova vaporului spre sud.

Crunta Mare a Nordului nu ne-a lăsat însă să trecem fără a-i plăti tribut. (Cîteva geamuri sparte pe partea dreaptă a vaporului și masa noastră din sufragerie udată de apa sărată au fost cele mai mici neplăceri). La cîteva mîle spre stînga niște batardouri marceau exploătarile petrolifere ale R.F. a Germaniei pe platforma continentală. Sondele metalice, de altă formă decît cele continentale, zgîlțite de urgia mării dezlănțuite sînt martore ale începutului exploătarii raționale a bogățiilor ascunse de marele domeniu al apelor.

Neptun și suita sa, înainte de intrarea în scenă

Dar, în sfîrșit, am scăpat și de ultima „vamă” a mărilor infuriate de furtună, golful Biscava, și am pătruns în apele mai liniștite din zona tropicului de nord. La 22 noiembrie am aruncat ancora în insulele Canare.

Popas în Las Palmas

Cea mai mare dintre insulele Canare, Gran Canaria, ne-a apărut profilată ca un nor negru pe un cer albastru. Și norul creștea pe măsură ce ne apropiam. Nave mari se îndreptau în aceeași direcție cu noi. Afla în calea vaporelor, care circula spre porturile africane sau vin din Asia, cele două porturi ale insulelor Canare, Las Palmas și Santa Cruz de Tenerife au cunoscut, îndeosebi în ultimii ani, o mare dezvoltare. Vasul nostru a optat pentru Las Palmas, cunoscut centru turistic mondial. Plutisem aproape două săptămîni și așteptam cu înfrigurare uscatul. Era cald, deși ne aflam la începutul iernii boreale. Dar eram la tropice.

Am ancorat la digul Santa Catalina, odihnindu-ne ochii pe vegetația tropicală de pe țarm, din care răsăreau în aerul pur palmieri, bananieri și floarea roșie de bougainvillea.

Cîțiva colegi sovietici care au făcut înaintea mea o plimbare prin port m-au înștiințat că la același chei unde se afla nava noastră erau ancorate două nave sub pavilion românesc. Am grăbit firește pasul și, la cîteva sute de metri în față, am dat de „Ceahlăul” al cărui comandant, Eugen Constantinescu, m-a

primit la bordul navei după tradițiile ospitalității noastre și mi-a împrumutat cîteva volume de literatură și cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la plenara C.C. al P.C.R. din 3—5 noiembrie 1971. Au fost singurele cărți în limba română pe care aveam să le citesc și să le răsfoiesc în lunga-mi călătorie.

Conducerea științifică a expediției a organizat o excursie spre vulcanul Bandema și spre plantațiile de bananieri din insula Gran Canaria. Pe măsură ce urcam (insulele Canare au altitudini de peste 3 000 de m), vegetația tropicală era înlocuită de o alta mediteraneană, iar aceasta, la rîndu-i, de o vegetație caracteristică zonelor temperate. Relieful vulcanic, rezultat al deselor erupții cu explozii de bombe vulcanice și curgeri de lavă, explică lipsa terenuri-

reportaj
reportaj reportaj
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj r

La un moment dat, sunete prelungi de sirene au anunțat începerea sărbătorii lui Neptun. Vasul și-a încetinit viteza, pînă la cîteva mîle pe oră. Într-o gălăgie infernală, cu pocnete de bici, cu urlate de indieni plecați la luptă și-a făcut apariția suita zeului Neptun. Cei mai mulți draci — ajutoarele de nădejde ale zeului — erau negri din cap pînă-n picioare, cu capul ras, lucios, împodobit cu o coroană împletită din iută.

Zeul Neptun e un bătrîn vesel și sugubăt. Coroana-i legendară, aruncată în dezordine pe capul sur, îi afirmă într-o parte. Ca nu cumva să desferce adîncurile mării, stîrnind furtuni și uragane, bucătarul vasului l-a imbiat cu o sticlă de votcă, un cozonac și sare. Împăcat, zeul l-a asigurat pe căpitan de vreme bună și i-a dăruit cheia cu care să deschidă toate tainele oceanului.

— Dragii mei, și-a întrebant apoi Neptun suita, ați aflat de careva, pe vas, care îndrăznește să-mi calce apele fără să fi fost botezat de mine?

— Da, Măria Ta, sînt mai mulți chiar. Așteaptă cu toții bunăvoia Măriei Tale.

— Aduceți-mi-i pe rînd aici, în fața mea. La un semn cu tridentul, dracii s-au răspîndit pe punte, ne-au înșfăcat pe toți novicii și ne-au ridicat pe sus.

— În genunchi necredincioșilor. Cum îndrăzniți să vă arătați în fața zeului nebotezați? — Oho, drăguții de ei, dar cum să se boteze așa curați ca lacrima? Dracilor, cum de l-ați adus ca pe niște Ingerași? Vi-i las în grijă să mi-i aranjați.

Unul din draci avea într-o găleată apă săpunită. A înmuiat într-însa bidinea și cînd noi rideam mai cu poftă de priveliștea la care asistam, ne-a stropit pe ochi cu zeama diabolică.

În aceeași clipă ni s-au închis din pricina usturimii îngrozitoare. Ne zvîrcoleam pe mica estradă în „aranjamentul” dracilor care lăseau pe trupurile noastre urme groase de ulei și motorină. Apoi, la un semn pe care noi nu l-am sesizat, ne-am trezit ridicați în aer și două fracțiuni de secundă într-unul din cele două bazine cu apă rece de la prova. Și de parcă tot nu-și făcuseră destul datoria, cum vedeam un cap ridicîndu-se, dracii îl și infundau numai decît.

Într-un tîrziu, prin microfoane s-a anunțat că toți cei care fuseseră botezați de Neptun aveau să primească 100 grame de vin gruzin, iar a doua zi diplomele de trecere a ecuatorului.

La țarmul insulei Sf. Elena

În seara zilei de 2 decembrie unul din secunzii căpitanului ne-a anunțat:

— Miine, 3 decembrie, în jurul orei 8 vom da în drumul nostru de insula Sf. Elena. O să ne apropiem pînă la o milă de insulă și o să încetinim mersul, pentru ca să puteți face fotografii.

Mica insulă a împrumutat ceva din celebritatea lui Napoleon, care și-a trăit ultimii săi ani acolo, departe de lume, în sălbăticia stîncilor și în tovărășia caprelor aproape sălbatice, ultimii săi ani în captivitatea britanică.

Insula se află în jumătatea sudică a Oceanului Atlantic, între coordonatele 15° și 16° latitudine sudică și 5° și 6° longitudine vestică.

Gh. Neamu

Cercetător științific la
Institutul de geografie al
Academiei R. S. România

(Va urma)

Botezul lui Neptun

Încă de la ora 13, spațiul încăpător al celor două punți, puntea de comandă și puntea superioară, era înțesat de oameni bine dispuși.

TEATRU

...Dar de un fel special

Cînd sînt întrebați (și sînt mai întotdeauna, rar interviu din care să lipsească această întrebare) care sînt relațiile lor cu filmul, actorii de teatru răspund de obicei: cinematograful joacă un rol auxiliar, deși foarte important, în viața noastră, întrucît ne dă posibilitatea să ne descoperim noi fațete etc. etc.

Există, însă, un teatru al cărui actor n-ar putea răspunde așa. Din motivul că, deși slujitori ai Thaliei, „norma de bază” o au în slujba muzel, încă fără nume, a celei de a șaptea arte. E vorba de

improvițiile, posibile și uneori chiar obligatorii, din fața camerei de luat vederi. În fine, uneori chiar și actori celebri au nevoie de curaj pentru a ieși în scenă: riscul de a-i dezamăgi pe spectatorii care i-au îndrăgît din filme nu este cu totul exclus. Nu întîmplător mari vedete ale ecranului refuză cu îndrăgire (or fi știind ele de ce) să iasă la rampă.

Trupa teatrului numără două sute șazeci de actori! Evident, ei nu apar toți de o dată. Dar fiecare spectacol are

Un punct de atracție: Natalia Bondarciuk

Teatrul-Studio al actorului de film, singurul de acest fel din lume, cu sediul la Moscova.

Ce se joacă la Teatrul actorului de film? „Tanea” de Arbuzov — și publicul aleargă să o vadă pe Tatiana Samoilova; „Din nou premieră” — capete de afiș Zinaida Kirienko, Liudmila Gurcenko și Serghei Martinson; „Prostuța” de Lope de Vega — punct de atracție Alexandr Beliaev; „Roșu și negru” după Stendhal, vedete Gleb Strijenov și Natalia Bondarciuk... Pe scurt, sala este totdeauna arhiplină, se joacă cu casa închisă și la matinee și seara.

Actorii de aici ar putea inversa clasicul răspuns de mai sus. Ar putea răspunde adică: teatrul joacă un rol auxiliar, deși foarte important, în viața noastră, deoarece ne dă posibilitatea să ne descoperim noi fațete etc. etc... Ceea ce este foarte adevărat.

Pentru ei scena este totodată și un fel de atelier, care le dă posibilitatea să se perfecționeze mereu, să se mențină în formă — lucru extrem de necesar în pauzele (uneori lungi) dintre un film și altul.

Actorii de film n-au o viață ușoară în teatru. Ei trebuie să-și schimbe felul de a vorbi, de a rosti cuvintele în așa fel încît să fie auzite pînă în cel mai îndepărtat colț al sălii (unde le sînt microfoanele?...). Apoi scena cere un contur foarte precis al rolului, ea nu suportă

cîteva distribuții, la fel de atrăgătoare. Dacă cuiva i-a scăpat Klara Luciko, o poate vedea pe Alla Larionova; dacă n-a găsit bilet la Inna Makarova, o află pe Zinaida Kirienko; dacă l-a pierdut pe Vasili Lanovoi, îl găsește pe Alexandr Beliaev. Și așa mai departe, pînă la două sute șazeci.

PREMIERE MONDIALE

Omul cel mai important

La Triest a avut loc premiera celei mai recente opere a lui Giancarlo Menotti: „Omul cel mai important”. Fiecare nouă lucrare a acestui talentat compozitor italian se bucură de o bună primire din partea cercurilor muzicale. Cu o mică excepție: tema preferată a lui Menotti fiind actualitatea, se fac adesea auzite vocile nemulțumite ale adepților tradiției clasice a genului.

Așa s-a întîmplat, de pildă, în cazul „Consulului” — un consul, bineînțeles, din zilele noastre. Dar înainte de a se potoli complet spiritele, Menotti a dat din nou de furcă iubitorilor artei lirice. De data aceasta, în strînsă colaborare cu ansamblul operei din Triest, el apare într-o triplă ipostază: de compozitor, de autor al libretului și de regizor al spectacolului.

Acțiunea noii sale opere se petrece într-o țară sud-africană, guvernată de o minoritate de albi. Profesorul Otto Arnek se află în pragul unei importante descoperiri științifice. Ignorînd prejudecățile rasiale și în ciuda protestelor soției, Arnek îl găzduiește în casa lui pe unul dintre cei mai talentați elevi ai săi — negrul Tom Ukamba.

Trece un an, la capătul căruia, în fața colegilor, a oficialităților și a ziaristilor adunați în laboratorul lui, profesorul anunță că toate lucrările au fost duse la bun sfîrșit. Dar, spre uimirea generală, el atribuie meritul principal al descoperirii tînarului asistent negru Ukamba.

Din clipa aceea începe hăituiala tînarului savant. Orbiți de ură, rasiștii îl

amenință pe Ukamba cu exterminarea fizică dacă nu va renunța la titlul de autor și nu va dezvălui secretul descoperirii sale. Profesorul Arnek își apără elevul cu mult curaj, dar cînd află că propria-i fiică este îndrăgostită de negru, depune și el armele.

Urmăriți de furia rasiștilor, Ukamba și Cora Arnek trebuie să se refugieze în junglă. Văzînd că cercul se strînge și că sfîrșitul e aproape, Tom, ajutat de iubita lui, distruge toate calculele și formulele care, dacă ar fi căzut în mîinile rasiștilor, ar fi putut fi folosite împotriva umanității. Ukamba moare. Viața îi este curmată în plină înflorire, numai pentru că avea pielea neagră.

Sucesiunea rapidă a evenimentelor, acuitatea conflictului predominanța accentelor lirico-dramatice conferă operei lui Menotti „suspense” și o reală tensiune dramatică.

Spre deosebire de binecunoscuta „Porgy și Bess” a lui Gershwin, în care autorul a utilizat folclorul muzical al negrilor din America, opera lui Menotti înclină spre armonia melodică a lui Puccini. Aranjamentul orchestral se deosebește prin forța și impetuoșitatea sunetului.

Succesul spectacolului este asigurat în bună măsură de omogenitatea colectivului de interpreți, de sub bagheta dirijorului Christopher Kean și de montarea expresivă a lui Menotti. Soliștii, orchestra și dirijorul concură în a transmite publicului mesajul principal al operei — condamnarea rasismului.

(După „Za rubejom”)

CINEMA

Cazinoul din Crîngul de mesteceni

Lîngă masa verde a ruletel, crupierul uscățiv, îmbrăcat în smoching negru, invită cu politețe profesională:

— Faites les jeux, messieurs! Faites les jeux!

Pe cîmpul circular al mesei se mișcă monede de aur, pachete de bancnote. Jocul este în toi.

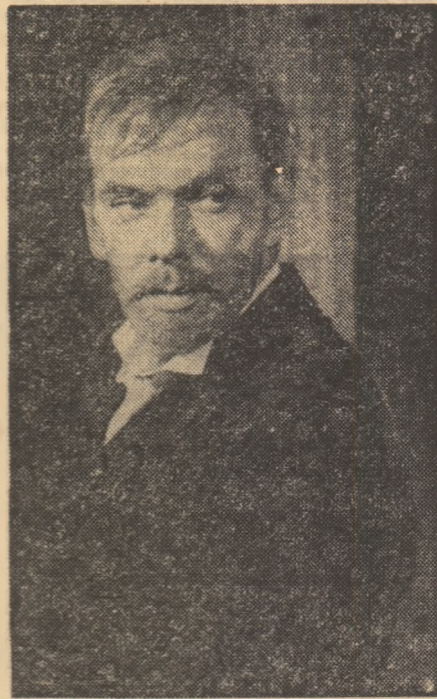
„Cazinoul” funcționează în Crîngul de mesteceni de lîngă Leningrad, unde studioul „Lenfilm” și-a extins de curînd domeniile. Inaugurarea a fost făcută de Alexei Batalov, care turnează filmul „Jucătorul” după romanul omonim al lui Dostoevski. Filmările se apropie de sfîrșit. Episodul „Cazinoului” este ultimul. Evenimentele s-au consumat în cea mai mare parte. Septuagenara „bunicuță” (Liubov Dobrjanskaia) a pierdut totul pînă la ultima lăscăie, iar Alexei Ivanovici — jucătorul — a tulburat întreg Ruletenburgul cu lovitura pe care a dat-o îmbogățindu-se fantastic într-o singură seară...

Ruletenburg, mondenă stațiune internațională, unde întreaga Europă venea „la băi”, dar mai ales la ruletă, beneficiază în cea mai mare parte a filmului de decorul natural al localității cehoslovace Marianske-Lazne. Căci filmul se realizează în colaborare cu cineștii cehoslovaci. Unul dintre rolurile prin-

cipale, mademoiselle Blanche, este interpretat de actrița cehă Itka Zelenogorska.

Dar să ne întoarcem la cazinoul din Crîngul de mesteceni. Se turnează ultimul joc al „bunicuțel”. Este o scenă grea, de mare tensiune dramatică. Toți cei de acolo sînt oboșiți, ceasul indică o oră tîrzie din noapte.

— De Grioux — se adresează Batalov lui Vasili Livanov. Trebuie să fii mai ironic, nu mai ai de ce să-ți ascunzi disprețul față de nebunia „bunicuțel”. Iar dumneata, Itka, ești plină de o cu-

Alexei Batalov în rol de regizor

rozitate răutăcioasă, vrei să vezi cum o să se sfîrșească totul. Căci „bunicuța” a pierdut pînă și banii de drum. Nu mai are cu ce să se întoarcă acasă...

Interpretul rolului titular, Nikolai Burleaev (cel din „Copilăria lui Ivan”) nu joacă în această scenă și ne acordă cu amabilitate un scurt interviu.

— Jucătorul este rolul cel mai greu din scurta mea carieră. Alexei Ivanovici are vîrsta mea — 25 de ani. Spre finele romanului decade într-un hal fără hal. Totuși, în acest „mărunt jucător de ruletă” autorul a turnat o impresiune forță spirituală, energia nu-l părăsește nici în momentele de prăbușire. Cînd am abordat rolul mi-am dat seama că experiența mea de viață imi este total insuficientă: cînd eroul, chiar dacă de o vîrstă, „poartă semnătura” lui Dostoevski, e nevoie de mult mai mult decît propriile-ți trăiri. Singura cale potrivită mi s-a părut aceea de a mă menține într-o continuă tensiune intelectuală și morală.

În teatru ai mai multe posibilități: o dată poți juca cheltuindu-te la maximum, altădată folosești semitonurile, lăsînd greutatea pe umerii ansamblului. Pe cînd filmul te obligă să fii în permanență deconectat de tot ce te înconjoară, să uși de tine și să trăiești numai sentimentale, gîndurile personajului interpretat. Iar cînd autorul jucat este Dostoevski, toate acestea trebuie ridicate la pătrat.

„Jucătorul” este o mare experiență pentru mine. Aștept cu impaciencă confruntarea cu publicul, pe care o doresc cît mai caldă.

M. Holmogorov

arta
arta arta arta
arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta arta arta arta

— Repetăm scena! Dar de astă dată să fie mai verosimilă!

FIZIOLOGIE

Creierul ordonă, mina artificială execută

Un bărbat de vîrstă mijlocie, îmbrăcat simplu, s-a apropiat de tabla neagră. Se numea Nikolai Ilin și se afla pentru prima oară în viață într-un amfiteatru. În bănci erau așezați profesori, doctori, cercetători din 29 de țări; cu toții își țineau privirile ațintite asupra lui Ilin. Acesta a luat o bucată de cretă și a scris pe tablă: „Salut participanții la congres”. Deși modestele cuvinte nu aveau nici o semnificație științifi-

care conduc curenții de la bontul brațului, transformatorul, amplificatorul și sursele de energie încap chiar în proteză, pe lângă mecanismul care execută mișcările. Cu toate acestea un braț artificial nu cântărește mai mult de un kilogram. Mina bioelectrică poate scrie, înșuruba becuri, coase nasturi, lega și-ntururile la pantofi, conduce motocicletă.

„Cînd vreau să deschid mina, mă

În proiect: mina artificială care-și mișcă degetele independent unul de celălalt

că savanții veniți din toate colțurile lumii urmăreau încordați fiecare literă, iar în clipa cînd Ilin a terminat, s-au sculat cu toții în picioare și au început să aplaude. Lui Ilin această manifestare de entuziasm nu-i venea la îndemînă. În fond, el nu făcuse decît să repete ceea ce exersase destul de mult. Dar pentru participanții la congres, specialiști în comanda automată, salutului era o senzație, căci ei vedeau pentru prima oară un om scriind cu o mină artificială acționată de biocurenții. Întimplarea s-a petrecut în 1960.

Începutul îl făcuse doar cu cîțiva ani mai înainte o fișe de hirtie pe care fuseseră înregistrate niște curbe bizare. Doctorul Kobrinski, specializat în comanda cu program, a fost izbit pe de o parte de asemănarea dintre miograma brațului — înregistrarea curenților de acțiune ai mușchilor brațului — și mecanograma minii — curba mișcărilor minii — și pe de altă parte de legătura dintre ele și programul pe care mașinile electronice îl „descifrează” semn după semn și-l transformă în impulsuri electrice. De aci pînă la ideea utilizării biocurenților din organismul omesc pentru acționarea protezelor nu mai era decît un pas.

Primele experiențe, făcute acum cincisprezece ani, au dovedit că acest lucru este efectiv posibil. Dar în ce condiții? Voluntarul supus experienței, care avea de fapt brațele întregi, a fost așezat într-o cameră izolată electric (numită cușcă Faraday), cu doi electrozi prinși de braț și pus să strîngă și să deschidă pumnul. Și minunea s-a produs: proteza din camera alăturată închidea și deschidea și ea mina. Dovada fusese făcută: curenții bioelectrici puteau mișca un mecanism. Dar pentru început această dovadă nu avea cum să servească invalizilor, căci între cei doi electrozi și mina artificială se afla o încăpere plină de aparate, care amplificau curenții. Căci biocurenții care se scurg din creier în organism au o tensiune de cîteva milionimi de volți, deci mult prea puțin pentru a pune în funcțiune chiar cel mai ușor mecanism. Următorul pas a constat în elaborarea unor anexe tehnice portative. Foarte repede a fost găsită o soluție acceptabilă, adică o aparată de destul de mică pentru a încăpea în două cutii de piele prinse de cordonul bolnavului. Astăzi, grație tehnicii miniaturale, electrozii

gîndesc la asta și mina se deschide”, spun purtătorii protezelor. Să fie oare vorba de un fel de telepatie? Nicidecum. Gîndul se naște în creier, centrala de comandă fără voia căreia brațul sau piciorul nu s-ar putea deplasa nici un milimetru; creierul transmite ordinul mușchilor care, mișcîndu-se, produc curenții de acțiune; la rîndul lor, după ce sînt amplificați, aceștia mișcă protezele. Ne putem face o idee despre puterea gîndului, dacă apucăm între degetul mare și arătător un fir de ață de care atîrnă o mică greutate și-l balanșăm încoace și încolo; apoi ne gîndim intens să schimbăm direcția în care pendulează greutatea; fără să mișcăm brațul, mina sau degetele, greutatea se va conforma; ordinul creierului declanșează mișcări musculare de care nu sîntem conștienți. Dacă nu am ști că gîndul este folosit de mușchi și de curenții lor de acțiune, am putea spune că el este cel care dirijează pendulul. Dar, se va obiecta, cum poate creierul unui invalid da ordine unor mușchi care nu mai există? Pe de o parte interveni mușchii rămași pe bont, iar pe de altă parte, în ultimul timp, s-a constatat că omul poate mișca un antebraț artificial și cu mușchii pieptului și chiar cu cei ai obrazului; totul este o chestiune de antrenament.

Mina fabricată astăzi în serie execută mișcări de întoarcere din încheietură, se închide și se deschide, dar cele patru degete care se opun policelii nu se pot mișca decît ca un singur bloc. Colaboratorii Institutului de protetică din Moscova speră să realizeze anul acesta prototipul minii „multifuncționale” la care degetele și chiar falangele se vor mișca cel mai delicat obiect cu vîrfurile degetelor și va putea strînge o mină întinsă. Ea va putea realiza orice mișcare cu o presiune de pînă la 5 kg. Sarcinile următoare vor fi întinderea și mișcarea brațului din cot și o proteză de umăr. Iar pentru un viitor mai depărtat se vorbește despre o biomînă înzestrată cu sensibilitate, care să transmită senzațiile de cald și frig, neted și aspru etc. În momentul de față specialiștii continuă să se lovească de cele mai mari greutăți din partea surselor de energie și a indispensabilelor amplificatoare. De aceea întîrzie atît și apariția bioprotezei piciorului, care are nevoie de mult mai multă energie decît mina sau brațul.

- Ascultă, Prometeu, în primul rînd să nu te mai joci cu focul...
Desen de S. Tonin

ELECTRONICĂ

O bibliotecă într-un cristal

Numai o „bancă de informații” care să cuprindă realizările științifice și tehnice din lume și, pe deasupra, să fie înzestrată cu cel mai modern utilaj și organizată exemplar ar putea oferi astăzi toate informațiile necesare specialiștilor din diverse domenii sau organizatorilor și conducătorilor economiei naționale a unei țări. Dar o asemenea „bancă” nu există încă, ceea ce face ca, în anumite cazuri unii specialiști să socotească că e mai comod să facă noi cercetări decît să caute informații despre cercetări similare în „munții” sau „cascadele” de articole.

Se știe că volumul de informații tehnico-științifice se dublează acum la fiecare 10—15 ani, iar în ramurile cu o dezvoltare foarte intensă ca, de pildă, automatica sau radioelectronica, chiar la 5—7 ani. Avalanșa de publicații a crescut atît de mult, încît specialiștii sînt tot mai des siliți să-și limiteze lectura la un domeniu din ce în ce mai restrîns.

„Criza” de astăzi a informațiilor nu este însă unica în istorie. Și în alte perioade au existat fenomene asemănătoare, care n-au putut frîna totuși evoluția societății. Dimpotrivă. Ca măsură de apărare, s-au făcut atunci descoperiri de importanță covârșitoare care, pentru o vreme, au anihilat efectul crizei. Așa s-a întîmplat, de pildă, cu descoperirea scrisului, care a permis sporierea nelimitată a volumului de informații transmise din generație în generație. Iar după ce au fost epuizate și aceste posibilități, omul a inventat tiparul. Actuala criză, cunoscută mai ales sub numele de „explozia informațională”, va fi desigur și ea depășită, dar pe o bază tehnico-științifică mai trainică: pe baza inventării unor mașini electronice de calcul rapide prevăzute cu o memorie fantastică. Și cînd, într-un viitor apropiat sau mai depărtat, aceste mașini vor deveni realitate, omenirea va fi confruntată cu următorul tablou, imaginat într-un recent articol de specialistul sovietic V. Siforov. Dacă vor avea nevoie de o informație dintr-un anumit domeniu, specialiștii vor cupla videotelefoanele și vor forma pe ele un număr. După ce vor obține legătura cu „banca de informații” vor formula întrebarea — care va putea fi din orice domeniu. În cîteva clipe, pe ecranul videotelefonului va apărea o pagină de carte sau de revistă cu datele solicitate.

Exemplul de mai sus pare la prima vedere de domeniul fanteziei, dar V. Siforov nutrește convingerea că încă în anul 2000 orice telespectator va putea „comanda” din „banca de înregistrări vizuale”, printr-o simplă apăsare pe un buton, orice film, spectacol, concert etc.

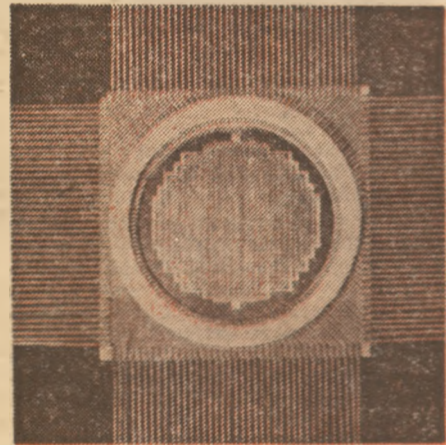
Am văzut la început că soluția pentru actuala „criză a informațiilor” ar urma să fie dată de evoluția mașinilor electronice de calcul. Să încercăm, însă, să aflăm și ce direcții ar trebui să urmeze acest proces. Cea dintîi ar fi dezvoltarea memoriei mașinilor. Ca să înțelegem de la ce nivel va porni această dezvoltare, să recurgem din nou la un exemplu. Încă de pe acum conținutul tuturor volumelor Marii enciclopedii sovietice ar putea să încapă în memoria cît o gămălie de ac a unei mașini.

A doua direcție va fi miniaturizarea, pe care în viitor specialiștii o vor realiza conferind unui minuscul cristal sintetic proprietăți electrice și fizice ce-l vor face apt să înlocuiască nu nu-

șta știința știința știința
știința știința știința ști
șta știința știința știința
știința știința știința ști
știința știința știința ști
știința știința știința ști
știința știința știința

mai un aparat de radio sau un televizor, ci chiar o instalație electronică de calcul. De pe acum ei speră să realizeze mașini cu memoria de multe miliarde de biți, capabile să efectueze miliarde de operații pe secundă. Materialul preconizat pentru confecționarea memoriei viitoarelor calculatoare electronice vor fi niște minusculi magneți elementari în peliculă feromagnetică. S-au și calculat dimensiunile posibile ale computerelor viitorului pe bază de pelicule: la un volum de 15 centimetri cubi, mașina ar conține 100 000 000 000 elemente, cu un consum total de numai 100 wați, deci cam cît un bec electric de putere mijlocie. Pentru comparație, amintim că creierul uman are numai 14 000 000 000 elemente — celulele ner-

Circuitul integrat pe plăcuță de silicon prefigurează viitorul calculatoarelor electronice

voase — și consumă o energie de 15—20 wați.

În principiu, mașinile viitorului vor putea deci nu numai culege și prelucra informații, ci și face generalizări și trage unele concluzii. Atunci va deveni într-adevăr posibilă și crearea unor sisteme naționale de mașini „inteligente”.

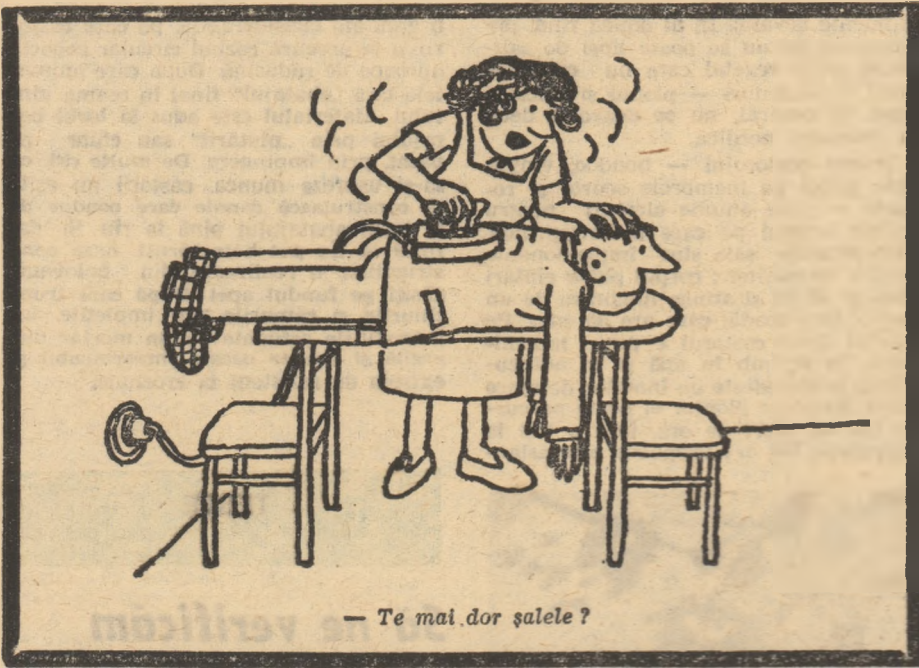
CERCETĂRI

În căutarea virusului X

Din cînd în cînd, ziarele din întreaga lume comunică iar prezumata descoperire a virusului care produce cancerul. Acum cîva timp, americanii E. Priori și L. Dmochovski au anunțat că au izbutit să descopere virusul vinovat de producerea leucemiei la om.

Ce trebuie să credem despre această știre?

La drept vorbind, specialiștii socotesc de multă vreme că la originea formării tumorilor maligne s-ar afla niște virusuri. Mai mult, s-a izbutit a se pune în evidență rolul lor în apariția leucemiilor și a sarcoamelor la galinacee și s-au descoperit și descris mai bine de douăzeci de virusuri răspunzătoare de leucemie la soareci. În ultimii ani s-a mai stabilit și originea virală a leucemiilor cobaiului, pisicii și ciinelui. În sfîrșit, anumite indicii duc la presupunerea că și afecțiunile similare ale viteilor mari s-ar datora unor virusuri.

TEMA DE SEZON

Alergia la polen

Polinoza, febra de fîn sau coriza spasmolitică sezonieră sînt trei denumiri ale aceleiași afecțiuni care se declanșează brusc într-o perioadă determinată a anului, anume în luna mai. Mulți bolnavi relatează că primele simptome s-au produs cu prilejul unei plimbări la țară sau la cîmp. Accesul începe prin strănuturi repetate, însoțite de o scurgere nazală, apoasă, incoloră, uneori foarte abundentă, care nu murdărește batistele, dar irită pielea regiunii subnazale. Apare apoi senzația de „nas înfundat”, care persistă și între accese, la ambele nări sau numai la o singură nară. Manifestările oculare sînt aproape constante și reprezentate de senzații de arsură, lăcrimare, prurit, congestie conjunctivală, fotofobie, inflamația pleoapelor. La aceste simptome se mai pot asocia o stare subfebrilă și alte mani-

nismului față de un agent oarecare, un așa-numit antigen alergizant sau alergen, care dă naștere la anticorpi specifici. Asemenea alergene sînt polenurile, ale căror principii alergenic, răspîndite cu ajutorul vîntului, sînt demonstrate de aspectul sezonier al manifestărilor respiratorii ale polinozei, aspect confirmat de altfel și prin diferite teste cutanate sau conjunctivale.

Tratamentul febrei de fîn — cea mai frecventă polinoză de primăvară — constă, ca în cazul tuturor alergozelor, în desensibilizarea specifică a organismului cu alergenul respectiv, metodă de tratament destul de greu de realizat însă în practică. Rezultate bune s-au obținut cu instilații sau pulverizații nazale cu cortizonice (Prednisolon) într-o soluție care să conțină 0,5 mg sau 1 mg/ml. Instilațiile se fac în fiecare nară, la început la intervale de 1/2 de oră, timp de 2 zile (numai ziua), apoi se reduc la 4 ori pe zi. Cortizonicele se administrează în cure scurte asociate întotdeauna cu antihistaminice de sinteză (Romeran, Feniramin, Nilfan, Clorfenoxamină etc.).

Pentru prevenirea crizelor polinozice se recomandă șederea temporară pe litoralul mării, unde atmosfera nu conține aproape de loc polen. O metodă de profilaxie specifică o constituie curele presezoniere de hiposensibilizare la diverse polenuri.

festări alergice, bolnavii devenind iritabili, indispuși, uneori deprimați și manifestînd sensibilitate și la alți excitanți — migrene, bronșite, tuse spasmodică și chiar astm.

Accesele se repetă de obicei de mai multe ori pe zi, fiind numeroase și mai intense în dimineața însoțite (polenizarea se face mai mult la soare între 9 și 10 dimineața), pentru ca să se rărească în cursul nopții.

Polinoza durează cam două-trei luni (mai-iulie), după care accesele dispar pînă în anul următor cînd reapar în același „sezon” și cu aceleași caractere. Cînd prin întreaga ei evoluție afecțiunea are drept cauză o sensibilizare alergică la polenurile unor plante. Îndeosebi graminee necultivabile sălbatice, a căror perioadă de polenizare realizată cu ajutorul vîntului sau, mai rar prin mijlocirea insectelor durează din mai pînă în iulie. Cei mai alergici sînt plopii, teiul sălciului, lucerna trifoiul sulfina. Ne aflăm așadar, în fața unei tipice reacții alergice la polen (alergia este o stare de reactivitate specială a orga-

NOUȚĂȚI

Sub semnul prediagnosticului

Nici o boală nu se manifestă brusc, iar înainte de declanșarea crizei care-l alarmează pe bolnav se produc în organism modificări care, adesea, trec neobservate de pacient și uneori chiar și de medicul care face investigații cu mijloacele obișnuite de diagnostic. Aceste modificări nu pot scăpa, însă, computerului electronic. Instrumentul modern de fixare a diagnosticului precoc.

Cu atît mai importantă este deci știrea care ne arată că a fost construit un aparat electronic care, efectuînd anumite analize de sînge, reușește să indice în timp util pericolul declanșării unui infarct cardiac sau al apariției unui cancer.

Aparatul, denumit Spectromat, execută în circa 90 de secunde măsurarea cantitativă și calitativă a celor 22 componente de bază ale singelui. După opinia inventatorilor, modificările observate cu prilejul analizei prin Spectromat indică precis iminența viitoarei boli.

Evident, acest mijloc operativ de „prediagnostic” are incontestabile avantaje, deoarece în cele mai multe cazuri un tratament preventiv bine administrat evită cel mai bine declararea bolii.

Față de performanțele noului instrument toate analizele de laborator cunoscute pînă acum par lipsite de precizie și operativitate. Și totuși există și medicii sceptici care consideră că metoda menționată este... ocultă și lipsită de bază științifică. Alți specialiști sînt însă înclinați să considere că prin dozarea exactă, electronică, a anumitor substanțe din sînge se poate anticipa prezența în organism a unor boli grave în faza în care tratamentul dietetic și medicamentos poate duce la evitarea lor absolută.

Analizele prin computer cer o cantitate de numai 10 centimetri cubi de sînge, care se recoltează de către un medic și se expediază la Spectromat care, în 90 de secunde efectuează cele 22 analize de bază, printre care: dozarea calciului, cromului, fierului, cobaltului, potasiului, sodiului, magneziului, zincului, cuprului etc. În funcție de cele constatate și raportate la vîrsta, greutatea, înălțimea și sexul bolnavului, medicul poate cunoaște „tabloul” sănătății acestuia. Rezultatele analizelor efectuate spectroscopic sînt niște impulsuri electrice care se comunică unui computer. Acesta transformă impulsurile primite în semnale electrice de o formă specială pe care le compară cu „memoria” sa și apoi acționează o mașină de scris electrică; aceasta dictează textul concluziilor trase de computer.

Din concluziile experiențelor de pînă acum ar rezulta că infarctele de miocard pot fi observate cu multe săptămîni înaintea declanșării lor, prin scăderea cantității de calciu în sînge. Fenomenul devine vizibil prin analiză spectrometrică. De asemenea, în caz de cancer s-ar observa modificarea conținutului de plumb, crom, nichel, iar schizofrenia ar aduce și ea anumite perturbări ale unor substanțe din sînge.

Instalații electronice combinate cu computere pentru analiza complexă a singelui, efectuînd concomitent analize pentru mai mulți bolnavi și dozînd diferite substanțe, la cererea medicului, există în mai multe institut din lume. Dar ideea de a interpreta rezultatele obținute prin intermediul unui computer electronic este originală și marchează un început promițător.

ȘTIAȚI CĂ...

...Doi savanți suedezi au izbutit să facă fosforescent cromozomul Y, răspunzător de sexul masculin, care a fost văzut strălucînd printre ceilalți cromozomi? În felul acesta s-ar putea prevedea sexul copiilor cu mult înainte de naștere.

...De la începutul istoriei lui, omul a ars 300 de miliarde tone de oxigen? În ritmul actual al consumului resursele planetei noastre ar putea fi epuizate în 100 de mii de ani. Bineînțeles, însă, că urmașii vor putea lua din timp măsurile necesare.

...Au fost comunicate succesele obținute cu arginină, un acid aminat foarte răspîndit, în tratamentul sterilității masculine? La 49 din 80 de bolnavi tratați pînă în prezent s-a observat o creștere cantitativă și calitativă a spermatozoizilor.

...Vitamina E ar preveni efectele toxice ale poluării atmosferice asupra omului? Astfel, s-au putut corecta prin vitaminoterapie E la șobolani efectele nocive provocate de inhalarea aerului poluat. Aplicarea în clinica umană a acestei descoperiri este actualmente în studiu.

...Lentilele de contact (sau mai corect lentilele corneene) sînt folosite acum de 15 milioane de oameni? Lentilele flexibile, experimentate de mai bine de 6 ani, vor permite în cîțiva ani să se corecteze aproape toate defectele vederii.

...Pentru a rezista sau pentru a evita îmbătrînire prematură trebuie evitate cauzele: insuficiența vitaminică, a acizilor aminați etc. etc? Dokamebitul (Vignerin) și Gerontonul, care conțin 10-12 feluri din substanțele deficitare în organismul prematur îmbătrînit sînt două medicamente care au dat rezultate bune, fiind puse în vinzare în farmaciile sovietice.

...Se încearcă în prezent primul vaccin impotriva sifilisului? Experimentele făcute pe iepuri de către biologul polonez M. Metzger au fost încununete de succes.

...Un grădinar din Köln (R.F.G.) a reușit să obțină prin diferite încrucișări și grefe un tutun fără nicotină? Din păcate, însă, nimeni nu se interesează de descoperirea lui: fumătorilor nu le place tutunul fără nicotină, iar serviciile de sănătate publică nu vor să recomande un tutun care ar putea fi totuși nociv prin reziduurile arderei și gudroanele cancerigene ce le ar putea conține,

esculap
esculap esculap
sculap esculap escula
lap esculap esculap escu
esculap esculap esculap
culap esculap esculap escu.
p esculap esculap esculap e
sculap esculap esculap escula
lap esculap esculap esculap e

Poșta medicului

NIKOS — Buzău: 1) Acest „reflex condiționat”, cum îl numiți dv., de a dormi noaptea 7-8 ore este foarte „sănătos”, dat fiind că nevoia de somn, care variază cu vîrsta, este numai la bătrîni de 5-6 ore. În ce privește ritmul diurn al somnului, adică posibilitatea de a rămîne treaz în timpul zilei este vorba de un fenomen dobîndit, care depinde de dezvoltarea reflexelor condiționate. Unii mai folosesc în acest scop și diferite stimulente nervoase, ca vitamina B₆, Glutarom, Meclofenoxat, ajungînd pînă la amfetamine de tipul Benzedrinului. 2) Este vorba de gonococ (Neisseria gonorrhoeae), microb care nu se lasă „biruit” decît de antibiotice ca: penicilină, eritromicină, cloramfenicol sau tetraciclină.

BINDER ȘTEFAN — Timișoara: Simptomele pledează pentru o glosită (inflamație linguală), cauzată probabil de dezvoltarea unor ciuperci ce se găsesc ca saprofiti banali pe suprafața limbii. Ca tratament general se administrează: vitaminoterapie cu complex B, 6-8 drajeuri/zi, vitamina B₁₂, 3-4 cpr./zi, Pantotenat de calciu — 1 fiolă pe zi, vitamina A, 1 fiolă la 2 zile. Local se vor face badijonați la două zile cu glicerina sau cu ulei de floarea soarelui în care s-a incorporat creozot 1-3%, sau cu soluție de acid tricloroacetic 10%, repetîndu-se la nevoie. În eventualitatea unei micoze bucale este indicată „plimbară” cit mai îndelungată în cavitatea bucală a unor drajeuri de Stamicină (de 2-3 ori/zi, cite 1-2 drajeuri).

NAGY IOAN: În oncomicoză (infecții ale unghiilor cu ciuperci tricofitice sau Candida) tratamentul este în general de 3-6 luni. Se va proceda mai întîi la îndepărtarea cu foarfecele a părților bolnave ale unghiilor atinse, după care se vor face badijonați zilnice cu o soluție de Fenosept diluată 1/3 în alcool de 70%, urmate seara de aplicații cu unguente de tipul pomezilor Buclosamid, Decaderm ori Saprozan. Ca tratament general, Griseofulvină M. în doze de 1 g/zi, în cure prelungite pînă la 6 luni.

MUNTEANU GH. — Oradea: 1) Stațiunea ideală pentru tratamentul balnear „combinat” al ulcerului gastro-duodenal cronic, hepatitei cronice și diskineziei biliare este Sălcioara-Moldova; 2) Pentru tratamentul balnear al prostatitelor și hipertrofiilor prostatice se recomandă stațiunea Olănești.

ALBERTINA — București: 1) În hipomenoree (scăderea cantitativă și uneori a duratei sîngerărilor menstruale) se administrează timp de mai multe luni estrogeni de sinteză (diethylstilbestrol) în doze moderate, pentru a evita efectele secundare (excitație nervoasă, insomnii, palpitații, cefalee) Se continuă cu progesteron 10 mg/zi, la care se asociază vitamina E și vitamina PP pentru efectele lor vasodilatatoare. 2) Părerea noastră este că acest abces perianal, recidivant în pofida oricărui tratament medical, necesită eliminarea lui pe cale chirurgicală.

HORATIU S. — Băila: În hiperhidroza (transpirația) axilară, badijonați zilnice cu: Rp. Clorură de aluminiu 15 g, acid clorhidric 1% 5g, apă distilată 80 ml, apoi măsuri ușoare cu deodorantul Bob-stick.

DRAGOMIR VICTOR CELARIU — București: Sînt într-adevăr simptome de distonie neuro-vegetativă, tulburare care poate fi și ereditară. Ca tratament general, Bergofen cît 1 cpr., dimineața și seara, eventual histamină intradermică 1/10 mg pe zi, doză care se mărește zilnic cu 1/10 mg pînă la 1 mg/zi, doza globală fiind de 5 mg. Local, împotriva transpirației palmare: ziua, badijonați cu: Rp. Acid salicilic 2 g, alcool camforat 200 ml; seara, aplicații locale cu: Rp. Tanin 5 g, glicerolat de amidon 50 g. De asemenea, fricțiuni pe tot corpul cu alcool camforat.

LILY P. — București: MIRELA — Buzău: Usturile și durerile sînt probabil simptome ale unei cistite. Ca medicatie se preferă, în locul antibioticelor, sulfamide de tipul Neoxazol în doză de 0.10g pe kilo/corp, adică în primele zile cite 2 tablete la 4 ore (8 g pe zi), apoi o tabletă la 3 ore (4 g pe zi). Local, spălături vaginale cu ceai de mușețel de 2 ori pe zi, după care se va introduce un ovul cu sulfaliazol 0,50 g și acid boric 0,05 g.

BRAZILIA

Copacabana, o perlă a Atlanticului

Rio de Janeiro este o perlă a continentului sud-american, iar Copacabana o perlă a orașului Rio de Janeiro. Cel puțin așa afirmă categoric brazilienii. Oricum, Copacabana e un oraș în oraș, cu o viață aparte, deosebită de a celorlalte cartiere.

Acum Rio de Janeiro e de neconceput fără Copacabana. Dar și mai greu de crezut e că această zonă, unde pământul este economisit până la centimetru, nu de mult era în afara orașului, un teren abandonat, nelocuit, mai exact niște fișii de nisip presărate ici-colo cu palmieri.

Undeva în zona actualei străzi Magalhaes se afla casa unui medic pentru care nu exista decât un singur medicament: aerul curat și liniștea. Re-

Acum Copacabana are 250 000 de locuitori permanenți, la care se mai adaugă aproximativ 500 000 de noi veniți. Sute de oameni străbat zilnic oceanul ca să-l poată admira și de pe acest țârm. În zona Copacabanei există zece biserici, 132 de colegii, treisprezece ambasade, patru biblioteci, etc., etc.

Celebra plajă este o fișie strimțată de nisip, cu o lungime de șase kilometri, mărginită, de o parte, de valurile puternice - peste care se hazardează numai salvatorii profesioniști grăbiți să scape viața vreunui înotător imprudent - iar de cealaltă, de asfalt, străbătut de un șuvoi zgomotos de mașini. Uneori oceanul se răzvrătește. Înghesuindu-se unele într-altele, valurile iau cu asalt asfaltul. Plaja rămâne a-

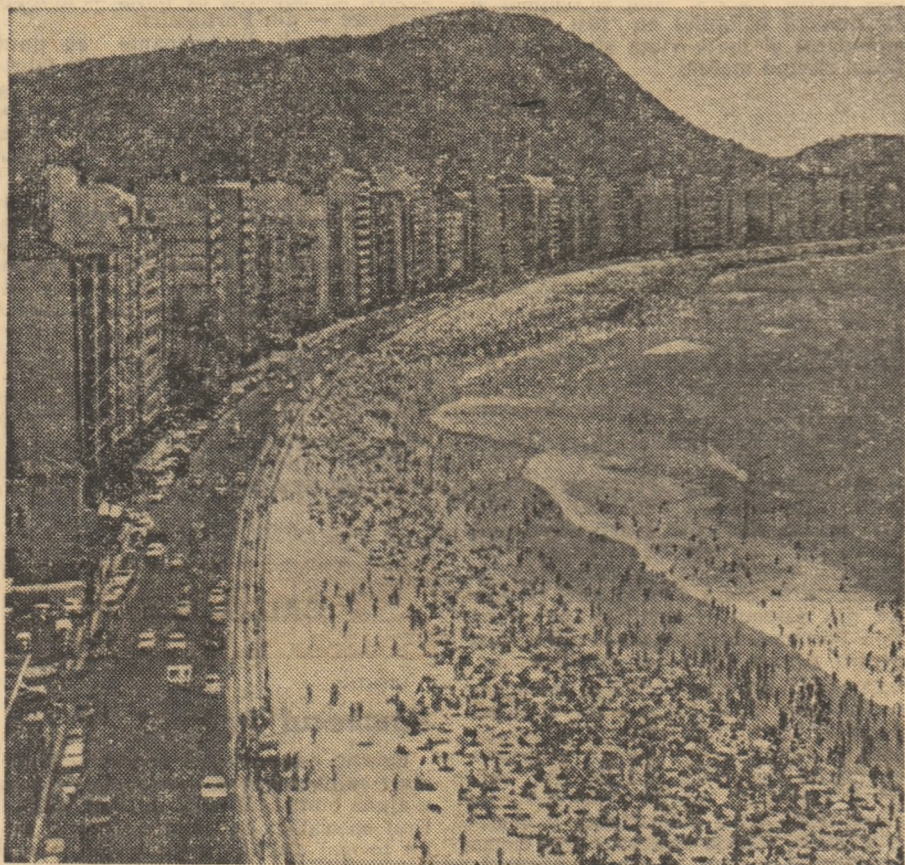
din mâini și caută iar cu piciorul un punct de sprijin. Dar nu-l găsește. În loc de pământ dă numai de apă. Și chiar atunci, pe deasupra capului îi trece un val puternic... Speriat de moarte și înghițând cițiva litri de apă, înotătorul e prins de curent și învârtit pe loc printre valurile care se sparg zgomotos. E absolut inutil să lupte împotriva curentului. Omul își pierde puterile, începe să se sufocă, să strige, să implore ajutor. Dar alt val puternic îl izbește și nefericitul se pierde printre talazuri și spumă. Totul se petrece în câteva minute. În unele duminici se pot vedea câte zece scene de acest fel. Din fericire, rareori se încheie cu o tragedie, căci întră în acțiune salvatorii și peste câteva minute imprudentul înotător e tras la țârm, pe nisipul auriu.

Dar mă simt obligat să spun câteva cuvinte și despre salvatori. În cea mai mare parte brazilienii sînt scunzi. Salvatorii fac însă excepție. Ei se înalță impunători, atletici, ca niște reprezentanți ai unui alt popor, deasupra miilor de inși care se prădesc la soare. La fiecare 500 de metri e câte un post de salvare, asigurat tot timpul de doi-trei tineri. În afară de curaj, agilitate și forță, ei nu au nici un alt mijloc de salvare. Dar ce ochi format au!

Pentru mulți plaja e un loc de odihnă, de amuzament, însă pentru și mai mulți e un loc de muncă. Mă refer în primul rînd la negustorii ambulanti, care vînd fructe, rogojini, ochelari, înghețată, băuturi răcoritoare, zmeie... Un alt personaj nelipsit de pe plajă este pescarul. Pescarul clasic cu o undiță lungă de trei-patru metri. Desigur, în ocean e mult pește, dar rezultatul strădaniilor pescarilor e de multe ori foarte slab.

Cineva s-ar putea eventual întreba: lingă țârmul lui Rio de Janeiro există cumva rechini? Nu, primejdioasele fiare nu ajung pînă la țârm. Poate că-i sperie mulțimea de oameni ori poate curentul antarctic rece care scaldă uneori țârmul auriu. Marinarii cu care am stat de vorbă mi-au spus însă că rechini înșoțesc vasele pînă aproape de port.

V. Bobrov

Una din cele mai frumoase plaje din lume

lativ aproape de oraș și complet nelocuită, Copacabana era un loc ideal de tratament prin această metodă. Asta se întimpla în deceniul al nouălea al secolului trecut, iar medicul se numea Magalhaes.

Acum, în Copacabana nu numai că nu mai există de mult crînguri de palmieri, dar nici chiar palmieri. Mai înții s-au ivit acolo niște vile nu prea arătoase inundate de vegetație. Cu timpul, zona locuită s-a întins înlăturînd crîngurile și parcurile; cînd însă n-a mai fost nimic de înlăturat, casele s-au strîns unele în altele și au început să crească în înălțime. Construcțiile mici au fost demolate pentru a lăsa loc clădirilor cu multe etaje, după care în locul lor au venit zgîrie-norii.

tunci pustie. Apoi apa continuă ofensivă. Primele valuri ajung lingă case, se zbuciumă în fața intrărilor, năvălesc în garajele subterane și acoperă „Mercedes”-urile și „Mustang”-urile parcate în calea lor.

Dar asta se întimplă rar, foarte rar. De obicei mii de oameni sumar îmbrăcați care n-au ce face hoinăresc fără nici un țel pe avenida Atlantic sau acoperă cu trupurile lor cei șase kilometri ai plajei.

Rio de Janeiro are circa cinci milioane de locuitori, între care foarte puțini bătrîni. Arșița îi alungă pe oameni spre apă. De aceea, pentru brazilieni costumul de baie echivalează cu hainele, și nu cu orice haine, ci cu cele de sîrbătoare. Încît el costă mai scump decît o rochie. Căci la Rio moda este suverană. Și cu cît intră mai puțin material, cu atît mai sofisticată e fantezia creatorilor de modele, care pretind că nu e deloc o treabă ușoară să crezi din două fișuțe de material un obiect de artă. În orice caz, dacă croitorii brazilieni n-ar stăpîni atît de bine acest meșteșug, numărul accidentelor de automobil pe Copacabana ar fi probabil mai mic.

În fiecare duminică se înregistrează câte o întimplare dramatică, dar întotdeauna stereotipă. Oceanul este aproape imobil. Numai din cînd în cînd, la vreo 50 metri de țârm se ridică câte un val. Oamenii stau pînă la briu în apă și așteaptă valul, care pare inofensiv. Și vor ca el să fie cît mai înalt, mai puternic. Și într-adevăr, câte un astfel de val vine, dar se sparge cam departe de coastă, deși unii înotători ar dori să facă un duș sărat, încît înaintează în ocean. Și apa ajunge pînă la gît. Piciorarele se desprind de nisip. E bine, foarte bine. Dar picioarele nu mai pot atinge fundul. Nu-l nimic, să înnoate doar cițiva metri spre țârm și totul va fi în regulă. Drept care omul dă sîrguincios

NEPAL

Mustang, țara în care mai există poliandria

Situat în munții Himalaia cu un teritoriu de 1207 kilometri pătrați (cît cel al Normandiei) și 8 000 de locuitori, principatul Mustang, parte componentă din Nepal, este un ținut puțin cunoscut.

Pitiț îndărătul piscurilor Annapurna (8 078 metri) și Dhaulagiri (8 172 metri, al șaptelea pisc al lumii), principatul e înconjurat de trei părți de Himalaia. Este țara aflată la cea mai mare altitudine din lume (5 000 metri) și cea mai inaccesibilă. O singură cale de acces o leagă de Nepal.

Înainte de a fi inclus oficial în Nepal, Mustang avea statut de stat budist suveran. Dar el se bucură și acum de o anumită autonomie.

Cel dintii european care a vizitat Mustang-ul a fost elvețianul Tony Hagen în 1952. Viza de intrare se obține foarte greu. Dar nu aceasta este totuși cea mai mare dificultate cînd e vorba de a vizita principatul, ci drumul pînă acolo. Există, cum am spus, o singură cale de acces: o potecă care urmează valea riului Kali-Handak, peste princi-

palul lanț al Himalaiei, și care abia poate fi străbătută în 15 zile.

Dar după ce iese, în sfîrșit, dintr-un mic defileu aflat la 4 300 metri altitudine, călătorul are plăcuta surpriză de a descoperi capitala principatului, Lo-Mantang, care își avîntă spre țării turnurile dreptunghiulare ca niște bastioane, într-un peisaj aproape selenar. Orașul e înconjurat de un zid înalt, care adăpostește turnurile roșii a trei mănăstiri și un palat alb mărginit de căsute lipite strîns una de alta. În capitala principatului se poate intra printr-o singură poartă, practicată în zid, și care se închide zilnic la 8 seara spre a-i apăra pe cei 1 200 de locuitori ai orașului de bandiți și „duhuri rele”. Principatul mai are două orașe (Dri și Tanghia) și 23 de sate. Casele sînt construite din lut presă bine în cofraje de lemn. Casele țărănilor nu pot avea mai mult de două etaje: „aristocrația” locală are dreptul la imobile cu trei etajuri, iar principele are patru case cu câte cinci etaje.

Mustang a luat ființă în 1330. Intemeietorul lui, Ame Pal, a năvălit acolo cu războinicii săi și a cucerit douăzeci de fortărețe, ale căror ruine se mai pot vedea și acum în diverse regiuni ale principatului. Cîndva, în Himalaia au existat circa o sută de minuscule principate independente, care au dispărut cu timpul. Acum există de fapt numai trei principate: Mustang, Sikkim și Bhutan.

Numele principatului vine de la expresia „smong-tan” („valea rugăciunii”, într-un dialect din vestul Himalaiei) care a fost cu timpul denaturată. Chiar din nume se vede că principatul este o țară foarte religioasă: peste șase sute din cei opt mii de locuitori ai săi sînt călugări care fac parte dintr-o foarte veche sectă budistă. În cuprinsul principatului există 13 mănăstiri, dintre care unele sînt remarcabile monumente de cultură budistă.

Rece și secetoasă, clima face ca ținutul să n-aibă copaci, după cum și pășunile bune sînt puține. Numai cu prețul unei munci perseverente și minuoase se poate cultiva grîu și orz, utilizîndu-se canale de irigație care aduc apă din ghetari depărtați. După terminarea scurtului sezon agricol, țărăni își duc vitele pe pășuni aflate la mari depărțări de casă; în preajma iernii ei mîină astfel către regiuni mai blinde nesfîrșite cirezii de iaci, herghelii de cai și turme de oi și se întorc cu mari cantități de sare pe care le schimbă apoi pe alte produse.

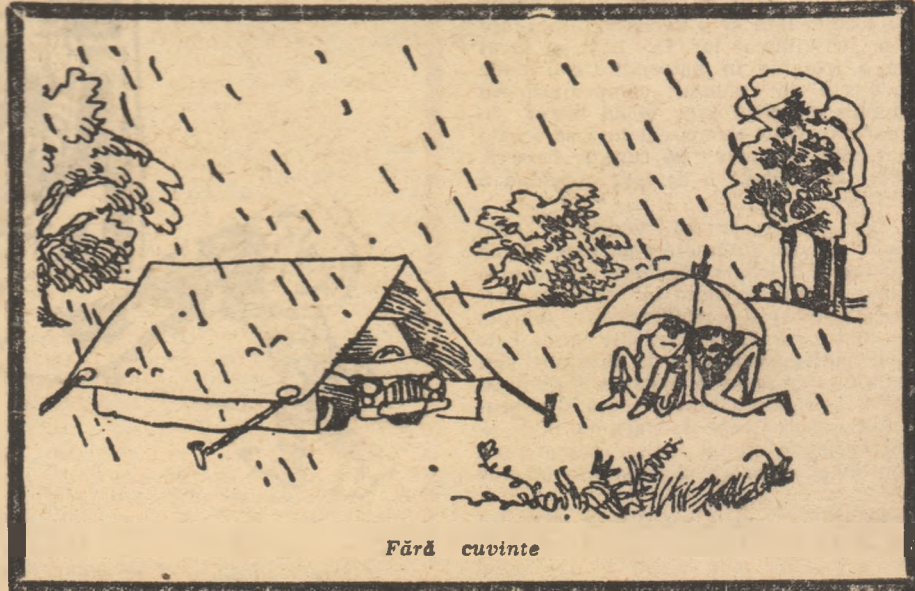
În Mustang nu există inegalitate între sexe: femeile nu-și acoperă fața cu văluri și participă activ la viața economică și socială. Lucru care se explică prin împrejurarea că în principat este foarte răspîndită poliandria, sistem în cadrul căruia o femeie se poate căsători cu mai mulți bărbați deodată. Ceea ce, evident, îi asigură principatul rol în gospodărie.

Clima aspră și izolarea de restul lumii sînt greu suportate de locuitorii care, deși se îmbolnăvesc rar, trăiesc totuși puțin, în ciuda impresiei frecvente că locuitorii din Himalaia sînt longevivi. E adevărat, trigul și aerul rarefiat înnedică dezvoltarea bacteriilor, încît în acest ținut nu bînuie bolile infectioase caracteristice pentru restul Asiei, dar sexagenarii sînt soroțiti totuși foarte bătrîni, iar octogenarii sînt fenomene rare.

Ca și odinioară, principatul trăiește încă în plin regim feudal. În afară de aristocrație, care-l ajută pe principe la conducerea statului, fiecare familie are obligații bine delimitate; unele sînt sacagii, altele trebuie să aprovizioneze palatul cu combustibil, un alt grup furnizează cereale sau transportă bagajele prîntului și pune la dispoziție care și iaci pentru deplasările acestuia etc.

(După „Za-rubejom”)

GIODU
 globul globul
 globul globul globu
 obul globul globul glo
 globul globul globul g
 globul globul globul globu
 ul globul globul globul glo
 globul globul globul globul
 bul globul globul globul glo

Fără cuvinte

CASA PRIETENIEI ROMÂNNO-SOVIETICE — BUCUREȘTI

PROGRAMUL MANIFESTĂRIILOR pe perioada 26 mai—1 iunie 1972

- Vineri 26 mai, ora 19 :** Ciclul : „Marxism-leninismul — ideologie, știință, acțiune”.
 Lecția : „Unitatea dialectică dintre teorie și practică în filozofia marxistă”.
 Va vorbi Nicolae Gogoneață, doctor în filozofie. Urmează filmul documentar „Orizont științific” și un film artistic.
- Sâmbătă 27 mai, ora 19 :** Ciclul : „Școli muzicale naționale”. Lecție ilustrată :
 „Muzica românească — tradiție și contemporaneitate”. Va vorbi Doru Popovici, compozitor. Își dau concursul : Corina Bura — vioară, Tudor Dumitrescu — pian, Stela Gallos — soprană, Rodica Giroveanu — pian, Ingeborg Lehrer — soprană, Virginia Manu — soprană, Doina Micu — pian, Magdalena Ogrzeanu — violă, Cornelia Pop — soprană, Lucia Stumpf — pian, Ioana Tomas — pian. Urmează un film artistic.
- Luni 29 mai, ora 19 :** Ciclul : „Ce țel animă literatura română”. În dezbateri : „Probleme ideologice ale literaturii actuale”. Participă : acad. prof. Mihai Beniuc, scriitor, Szász János, scriitor, Ileana Vrancea, critic literar. Discuția va fi condusă de Victor Crăciun, critic literar. Urmează un spectacol de teatru.
- Marți 30 mai, ora 19 :** Ciclul : „Univers artistic contemporan”. În dezbateri : „Arta plastică în confruntări internaționale”. Vor vorbi : Mircea Deac, critic de artă, Cik Damadian, grafician. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.
- Miercuri 31 mai, ora 19 :** Ciclul : „Țări socialiste — orizont contemporan”. Note de călătorie : „Coasta dalmată — perla R.S.F. Iugoslavia”. Va vorbi conf. univ. dr. Atena Herbst-Rădoi. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.
- Joi 1 iunie, ora 19 :** Ciclul : „În întimpinarea Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român”. În dezbateri : „Dezvoltarea intensivă a forțelor de producție”. Va vorbi prof. univ. dr. Constantin Manolescu, prorector al Academiei de studii economice, „Indicatorii sociali ai creșterii economice”. Va vorbi prof. univ. dr. Vladimir Trebici. „Creșterea competitivității produselor românești pe piețele externe”. Va vorbi conf. univ. dr. Alexandru Puiu. Urmează filmul documentar „Anii electronici” și un film artistic.

**De ce s-a prăbușit
 dirijabilul
 „Hindenburg”?**

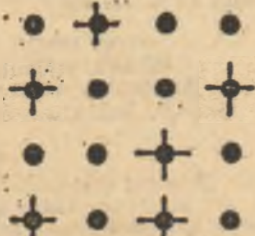
(Urmare din pag. a 11-a)

sabotajului” formulată de Mooney. Dar ea nu este împărțită de toți cei care s-au ocupat de problema respectivă. În primul rând, presupunerile lui Mooney nu aduc un element nou în materie. O ipoteză similară a fost făcută de scriitorul american A. A. Hoehling încă acum zece ani. Și în cartea lui Hoehling, eroul principal este Spehl, dar prietenii sale îi este atribuit un rol diferit. De altfel, în Republica Federală a Germaniei s-au făcut investigațiile de rigoare în vederea confirmării sau infirmării afirmațiilor lui Mooney. A fost căutată și găsită logodnica presupusului atentator, care în realitate se numește Karla Jaeckel. Ea a răspuns la anchetă : „Este adevărat că Erich Spehl a fost logodnicul meu. Am locuit la Frankfurt și intenționam să ne căsătorim, dar a survenit catastrofa”. Karla Jaeckel n-a confirmat nici una din afirmațiile lui Mooney sau ale lui Hoehling din care s-ar putea deduce că Erich Spehl ar fi fost autorul atentatului cu pricina. A declarat chiar în repetate rânduri că niciunul din ei n-a făcut niciodată politică și că, dacă nu s-ar fi produs accidentul, s-ar fi căsătorit în Germania.

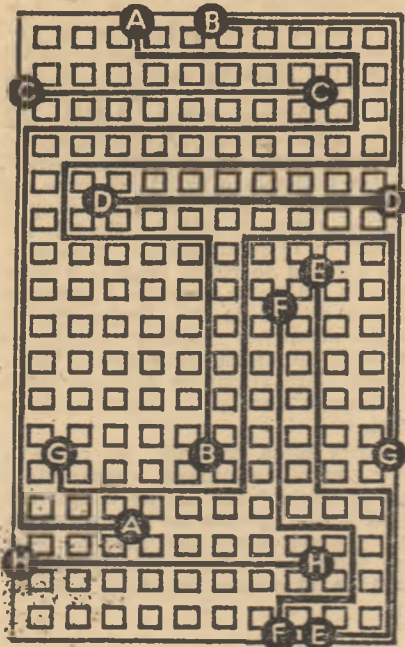
De altfel, și alte afirmații din cartea lui Mooney sînt puse sub semnul întrebării. Anchetatorii din R. F. a Germaniei l-au vizitat pe Mooney la New York pentru a afla chiar de la el faptele și informațiile pe care s-a bazat în dezvoltarea ipotezei din cartea sa. Dar Mooney a refuzat să dea vreo declarație. Mai mult, prin intermediul avocatului său i-a avertizat că îi va da în judecată pentru calomnie dacă cartea sa va fi atacată.

**Să ne verificăm spiritul
 de observație**

- 1) a) Din punctele desenului se pot alcătui 18 pătrate. b) Pot fi înăturate punctele însemnate cu cîte o cruce.

- 2) Una din variantele posibile

- 3) Omulețul cu nr. 7

„BUCURIA COPIILOR

— 23 mai—1 iunie -72”

Jucării, jucării,
 De ziua voastră
 dragi copii !

- Păpuși
- Mingi
- Jocuri de construcții

**COOPERATIVA „ELECTROMETALICA”
 PLOIEȘTI**

Str. 23 August nr. 348
 telefon 21 374

PRODUCE ȘI LIVREAZĂ

- Cricuri hidraulice pentru ridicat autoturisme tip A și B de 3 to. și 10 tof.
- Cricuri hidraulice tip „Crocil” de 0,5—1 și 4 tof.
- Macara portabilă de 0,3 și 1 tof.
- Ridicător hidraulic pentru butoaie 0,5 tf.
- Platformă hidraulică de 0,4 to.
- Mașini de spălat tip industrial de 20 și 40 kg
- Storcător centrifugal — tip industrial
- Rampe metalice de 7 și 14 to, pentru spălat automobile
- Barăci din tablă ondulată 30 x 10 x 4 m
- Dulapuri metalice tip vestiar și arhivă
- Prese pentru lipit talpa la încălțăminte
- Căști coafură tip „Zefir”
- Aparare pentru pulverizat lacuri și vopsele
- Motoare monofazice de 0,4 kW
- Pompe pentru introdus valvolina în cutia de viteze
- Căști antifon
- Aparare reanimare

Aceasta vine în întimpinarea dorințelor acelor cetățeni care doresc să încheie asigurări de durate mai scurte și să aibă o cuprindere în asigurare mai completă.

În această asigurare se cuprinde : persoana care încheie contractul, ce poate fi în vîrstă de la 16 la 70 de ani, pentru cazurile de invaliditate permanentă și deces din accident, precum și bunurile gospodărești ale acesteia. Sumele asigurate sînt diferențiate în funcție de natura accidentului (între 10.000 și 25.000 de lei pentru invaliditate permanentă și între 5.000 și 15.000 de lei pentru deces).

Pentru bunurile gospodărești suma asigurată este de 20.000 de lei.

Asigurarea se încheie pe o perioadă de o lună, iar prima de asigurare este de numai 15 lei și se plătește o dată cu emiterea poliței de asigurare.

Asigurarea de accidente „Turist” se recomandă tuturor celor care pleacă în concedii, excursii, delegații etc.

Asigurarea de economie și de invali-

ditate permanentă din accidente dă posibilitatea asiguratului să economisească, în mod planificat, anumite sume de bani, iar în cazul unei invalidități permanente ca urmare a unui accident, să primească și suma asigurată corespunzătoare.

Asigurarea se încheie cu persoane în vîrstă de la 16 la 65 de ani pe durate cuprinse între 5 și 10 ani, pentru sume de 10.000 de lei sau mai mari, crescînd cu fracțiuni de cîte 5.000 de lei. Prima de asigurare se stabilește în funcție de durata asigurării și de suma asigurată, plata lor făcîndu-se anual, anticipat. La cererea asiguratului primele se pot plăti și în rate semestriale, trimestriale sau lunare, de asemenea anticipat.

La această asigurare suma asigurată corespunzătoare se plătește în cazul cînd asiguratul ar rămîne cu o invaliditate permanentă ca urmare a unui accident petrecut în perioada de plată a primelor, precum și la expirarea asigurării, independent de plățile făcute anterior pentru invaliditate permanentă.

Pentru încheierea asigurării vă puteți adresa responsabililor cu asigurările din întreprinderi, organizații economice și instituții, agenților și inspectorilor de asigurare sau — direct — oricărei unități teritoriale ADAS.

Asigurări de persoane

Prezentăm, pe scurt, unele amănunte despre cîteva asigurări de persoane practicate de ADAS, dînd astfel posibilitatea cetățenilor să aleagă pe aceea care răspunde mai bine intereselor proprii.

Asigurarea familială de accidente. Particularitatea ei constă în condițiile deosebit de avantajoase în care se încheie : în asigurare, pe lângă asiguratul principal, care poate fi la încheierea asigurării în vîrstă de pînă la 70 de ani sînt cuprinși, fără nici un adaos de pri-

mă, soția (soțul) în vîrstă de pînă la 70 de ani, precum și copiii, indiferent de numărul lor, în vîrstă de la 5 la 16 ani. Suma asigurată pentru fiecare persoană cuprinsă în asigurare este de 10.000 de lei pentru invaliditate permanentă totală și 5.000 de lei pentru deces din accident.

Asigurarea se încheie pe o durată de 3 luni, putîndu-se încheia pînă la trei contracte de asigurare pentru aceeași perioadă. Prima ce se plătește pentru fiecare contract este de numai 25 de lei.

Asigurarea de accidente „Turist”.

Generația

„pretențioasă”

Am auzit adesea părinți plângându-se că „Copiii de azi sînt prea pretențioși”, că „la vîrsta lor noi nu știam ce-i acela tranzistor, patinaj artistic sau pantaloni blue-jeans”. Lăsînd la o parte tonul de reproș care învăluie a-

Ah, copiii de azi!...

ceste cuvinte, vom recunoaște un fenomen actual și de mare importanță: trăim o adevărată revoluție în domeniul necesităților.

Aceste mutații se produc într-o măsură sau alta pretutindeni unde progresul științific și tehnic intervine cu schimbările-l specifice. Pătrunderea lui în toate sferile vieții capătă o semnificație deosebită în societatea socialistă, care cultivă tot ceea ce poate aduce servicii omului.

Nevoile spirituale care, spre deosebire de cele fiziologice, sînt practic insașiabile, ocupă un loc tot mai important în existența noastră. Ele sînt strîns legate de creșterea nivelului de cultură. Pînă nu de mult, studiile secundare erau apanajul unui număr restrîns de oameni. Astăzi toți tinerii aspiră la o instruire secundară, căci fără ea e din ce în ce mai greu să participe la procesul de producție modern. A crescut enorm și numărul celor cu studii superioare. Or, e normal ca pretențiile unui om instruit să fie mult mai variate, nu numai în privința bunurilor materiale, ci și a conținutului muncii și a organizării timpului liber.

„Colaboratori” puternici și plini de perseverență ca: presa de mare tiraj, radioul, filmul, televiziunea, vin să se alăture astăzi educatorilor permanenți ai tînrului care sînt familia, școala, anturajul direct și contribuie și ei la formarea necesităților. În afară de vasta informație pe care o furnizează, acești „colaboratori” suscită și un viu interes față de fenomene care odinioară rămîneau dincolo de cîmpul atenției noastre, făcînd astfel să crească nevoile omului modern.

De altfel chiar fapte foarte banale dovedesc că necesitățile sînt în continuă creștere. Pînă nu de mult, bibliotecile personale, aparatele de televiziune, frigiderul erau privilegiul unui cerc restrîns; acum ele nu mai sînt considerate obiecte de lux, ci de primă necesitate. Cînd fac cumpărături, oamenii nu se mai interesează acum numai de latura practică a achizițiilor, ei le vor și frumoase și elegante.

Economiști, sociologi, psihologi, pedagogi se ocupă foarte serios de analiza și pronosticurile evoluției necesităților. Economistii, de exemplu, estimează că rapida schimbare a obiectelor de uz curent este una dintre particularitățile epocii noastre. Ei prezic că la sfîrșitul următorilor zece ani, articole de care în momentul de față n-avem nici o idee, vor constitui jumătate din producția industrială a țărilor avansate.

Această problemă a necesităților trebuie să-i preocupe și pe părinți, deoarece e vorba de un domeniu pe care l-am pufat numai „pregătirea pentru viață”. Este un domeniu extrem de vast. El cuprinde educarea unor largi interese spirituale la copii, formarea gustului și cultivarea atitudinilor lor creatoare înnăscute. Căci conștiința o-

mului este amenințată de vid dacă nu trezim în el dorința de a acumula cunoștințe, de a stabili relații bogate în conținut cu cei din jur, de a se împărtăși din cultura estetică, de a se consacra activităților sociale.

Stimați părinți, după cum vedeți trebuie să ne pregătim de pe acum copiii pentru a trăi în „era tehnică”, să-i facem receptivi față de toate cuceririle ideologice și morale ale marilor spirite ale umanității. În numele viitorului, trebuie să trezim în ei încă de astăzi dorința de a se perfecționa neconținut din punct de vedere spiritual și moral.

Să-i ajutăm să devină creatori și stăpîni într-o lume în care vor domni o civilizație și o cultură nouă, superioară.

V. Rogovin
Candidat în științe filozofice

COSMETICĂ

În cîteva minute

Seara, după ce ne demachiem, aplicăm pe față puțină cremă hidratantă și, ca să pătrundă mai bine în piele, tapotăm ușor cu vîrfurile degetelor pînă simțim o căldură plăcută.

În jurul ochilor masajul trebuie făcut cu deosebită atenție, ca să nu întîndem pielea. Săgețile din prima fotografie indică sensul corect.

Dacă obraji încep să „cadă”, să-l tapotăm zilnic cu mișcări energice, pornind de la bărbie spre ochi.

Ridurile din jurul gurii pot fi înlăturate cu ajutorul unei gimnasticii speciale. Deschidem gura și rotunjim buzele de parcă am vrea să

rostim vocala „o”, apoi o închidem încet. Exercițiul trebuie repetat de cîteva ori.

Ridurile din jurul ochilor sînt foarte „grăbite”, ele apar și la multe femei tinere. Specialiștii afirmă că aceste riduri pot fi netezite dacă le apăsăm puternic cu palma. În prealabil fața și miinile trebuie bine spălate, iar palma unsă cu puțină cremă hidratantă.

Ridurile mărunte de sub pleoapa inferioară pot fi și ele combătute prin apăsare cu buricele degetelor, unse cu cremă hidratantă.

Ridurile transversale și longitudinale de pe frunte pot fi netezite cu ajutorul unei măști din albuș. Uscîndu-se, masca acționează ca un plasture și ne ajută să ne dezobișnuim de a încreți fruntea.

Seara, după spălare, ungem gîtul cu cremă și îl lovim cu un prosop împăturit în patru, moiat în apă sărată. La sfîrșit ungem podul palmei cu cremă și facem un masaj energetic sub bărbie.

Încă o procedură pentru gît: înainte de a face baie, ungem gîtul cu cremă și îl înfășurăm într-un prosop umezit cu apă caldă. Stînd în cadă udăm din cînd în cînd prosopul. Această compresă întinerește pielea gîtului, care are neplăcuta proprietate de a îmbătrîni înaintea feței.

— Să mai vii și altă dată cu serpi acasă!

INTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

Vreți să aflați ceva și enciclopediile pe care le aveți la îndemînă nu vă dau răspunsul? Vă invităm să ne adresați nouă întrebarea dv., mai ales dacă ea este de interes general.

Artiști și opere

I. Cui a închinat C. Brâncuși Complexul sculptural de la Tg. Jiu?

TONI DODE,
Modelu, Ialomița
SECOȘAN ADRIAN,
Oravița, jud. Caraș-Severin

R. Constantin Brâncuși este una din marile figuri ale artei din toate timpurile. Opera sa innobilează cele mai importante muzee și colecții de artă din America, Franța, Italia, Anglia, Elveția, Brazilia ș.a.

Complexul monumental de la Tg. Jiu este cunoscut sub numele piesei centrale: „Coloana infinită”. Început în 1937 și terminat în 1938, acest ansamblu sculptural a fost dedicat de marele artist amintirii eroilor căzuți în primul război mondial. Inițial, Brâncuși s-a gândit la o fîntînă pe care s-o dizeze la Peștișani, apoi însă s-a oprit la ideea coloanei infinite. Zveltă, alcătuită din 17 romboide din fontă arămită, coloana se ridică pînă la o înălțime de 29,33 m și are o grosime maximă de 95 de cm. Concepută ca omagiu nemuritor eroilor căzuți pe cîmpul de luptă, ea este expresia recunoștinței fără sfîrșit pe care cei vii o poartă celor care și-au dat viața pentru ei.

Această piesă centrală și celelalte opere care alcătuiesc ansamblul: „Poarta eroilor” (un arc de triumf cunoscut și sub numele de „Poarta sărutului”), două bănci de granit, două mese rotunde — „Masa tăcerii” înconjurată de 12 scaune cu tăblia rotundă

dialog
dialog dialog
dialog dialog dialog
alog dialog dialog dialo
og dialog dialog dialog o
dialog dialog dialog dialog
log dialog dialog dialog di
dialog dialog dialog dialog
oa dialog dialog dialog dialo

și o a doua masă cu 6 scaune și cu tăblia pătrată — sînt amplasate în două parcuri ale orașului legate printr-o stradă lungă numită „Calea eroilor”.

I. Am două tablouri semnate de Popovici M. Doresc să aflu dacă acest pictor este de talie națională și dacă cele două tablouri au valoare artistică.

ION JENICA,
Galați

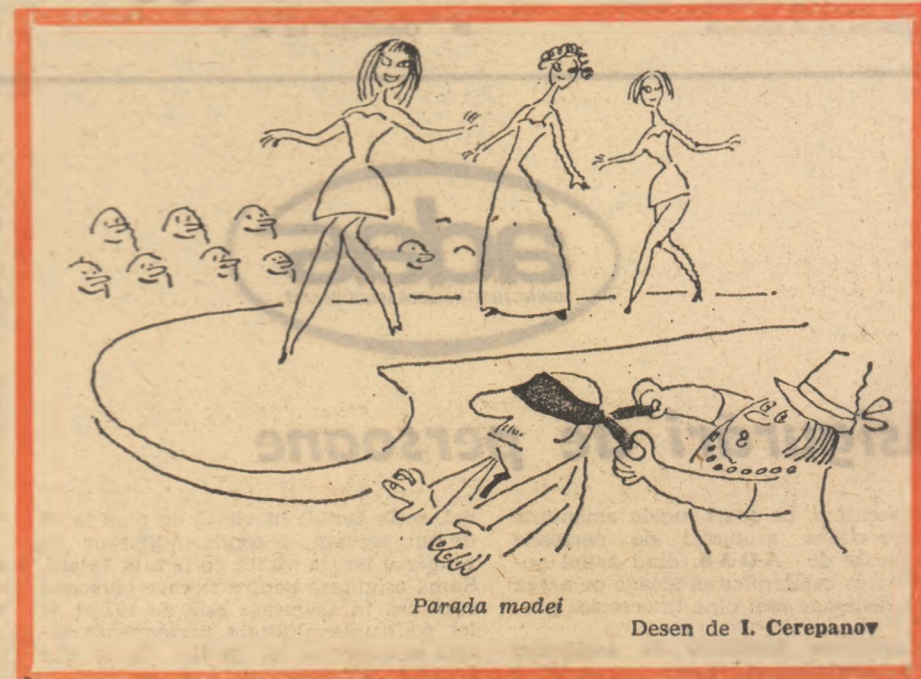
R. Lămuriri competente, informații sigure despre autorul unui tablou, precum și stabilirea valorii sale artistice puteți căpăta la Comisia de achiziționare și avizare a Muzeului de Artă al R.S.R., București, str. Știrbei Vodă nr. 1.

POȘTA REDACȚIEI

Ortansa Cojocaru, București: Vă cerem scuze că vă răspundem cu o întîrziere atît de mare. Dar sperăm că ne urmăriți în continuare și că veți citi, deci, aceste rînduri. Cum singură ați apreciat, întrebarea dv. nu se încadrează la rubrica „Întrebări și răspunsuri” și de aceea vă răspundem pe această cale.

Regula cere ca bărbaii să salute femeile. În ce fel? Acest lucru depinde de natura relațiilor, de felul obișnuit de a saluta al cuiva. În orice caz, însă, cînd intră într-un birou în care lucrează mai multe femei (exemplul pe care îl dați dv.), un bărbat cu adevărat politic nu va saluta diferențiat, subliniind în felul acesta că face deosebiri între ele.

Corneliu C. Popovici, Iași: Dacă ne cereți o simplă informație, vă răspundem că recordul olimpic masculin la 400 m liber a fost de 4'09"; autor — Mike Burton (S.U.A.). Evident, timpul lui Burton e ceva mai bun decît cel al lui Debbie Meyer, dar faptul acesta nu micșorează meritele ei și nici nu infirmă observațiile oamenilor de știință despre rezistență ca o calitate fizică fundamentală și generală a femeii. Nu sînteți de acord?

Parada model

Desen de I. Cerepanov